

Esita kaunis kodu konkursile!

Kutsume märkama ja tunnustama ilu, mida inimesed enda ümber loovad – taas toimub iga-aastane Võru maakonna kauni kodu konkurss, mille raames valitakse välja maakonna kaunimad kodud ja ilusaimad objektid erikategooriates.

Võru maakonna piirkondliku konkursi veab SA Võrumaa Arenduskeskus, kellele iga Võru maakonna omavalitsus esitab nominendid oma vallast. Imelisi kodusid ja rajatisi leidub meilgi – kutsume üles neid märkama

ja Rõuge vallavalitsusele teada andma.

Vabariiklikule konkursile „Eesti kaunis kodu“ on oodatud kandideerima

- traditsioonilised kodud,
- kaunilt kujundatud korterimajade ümbrused,
- külaplatsid,
- pargid,
- laste mängumajad,
- ühiskondlikud või tööstushoonete ümbrused.

Igast maakonnast valitakse välja kolm kaunist objekti.

Eriobjektidest valitakse koostööpartnerite abiga tunnustami-

seks välja igast kategooriast üks objekt üle Eesti. Eriobjektide kategooriad on: parim tervise- ja sportirajatis, parim tööstusmaastik, kauneim kortermaja, kaunis muinsuskaitseobjekt, kaunis

energiasäästlik kodu/tark kodu, kaunis elurikas koduaed, kaunis mängumaja.

Kodukaunistamise liikumise patroon on Eesti Vabariigi President.

Kutsume teid kandideerima või naabrit märkama ja kaunistest kohtadest teatama Rõuge Vallavalitsusele e-kirja teel (vald@rougevald.ee) hiljemalt laupäeval, 31. mail 2025.

Kirja saates palume märkida tunnustust vääriva kodu aadress ja omaniku või valdaja nimi (võimalusel koos kontaktandmetega) ning lisada lühike põhjendus.

Lisainfo Rõuge vallas: maa- ja planeeringuspetsialist Maret Einla (maret.einla@rougevald.ee, 520 6945)

TASUB TEADA

Kontaktisikud Nursipalu harjutusvälja küsimustes

Seoses Nursipalu harjutusväljal toimuvaga – laskmised, laiendamine, elanike mured ja muu – saavad Rõuge valla elanikud edaspidi küsimustega pöörduda kahe selleks määratud kontaktisiku poole:

Tehnilised küsimused ja jooksavad tegevused harjutusväljal: Jaak Rumvolt, Lõuna piirkonna ohutuse vanemspetsialist, +372 507 2683, jaak.rumvolt@kaitseinvesteeringud.ee.

Elanike küsimused ja kaitsevälise tegevuse selgitamine: Mihkel Madalvee, 2. Jalaväebrigaad, +372 5878 1665, mihkel.madalvee@mil.ee.

PILTUUDISED

Reedel, 11. aprillil avati Luutsniku külas kriisiõppekeskus. Uues hoones asuvad, vabatahtlike päästjate komando, kerkuskeskus, mis aktiveeritakse kriisi ajal, kaasaegne õppeklass, kus toimuvad kriisiks valmistumise koolitused, ning maa-alune varjend äärmuslike olukordade jaoks. Varjend on varustatud ventilatsioon-, vee- ja elektrisüsteemiga ning seitsme meetri pikkuse varuväljapääsuga. Hoone ehitus maksis ligi 700 000 eurot. Projekti algatas MTÜ Luutsniku Pääste Ennetuskeskus. Ehitust toetas Rõuge vald, kohalikud ettevõtjad ning Siseministeerium.

Leiutajate Külakooli Lasteteater pälvis riikliku tunnustuse.

Algklasside kooliteatrite riigifestivalil „Kooliteater 2025 TALLINN“ pälvis Leiutajate Külakooli Lasteteatri lavastus „Cipollino seiklused“ eripreemia tervikliku ja itaaliapärase teatrikujundi eest. Lisaks tunnustati näitlejapreemiaga trupi liiget Asta Elfriede Neumanni silmapaistva rolli eest asekrahv Kirsikese kehastamisel. Leiutajate Külakooli Lasteteatri lavastus „Cipollino seiklused“ valiti Võru maakonda algklasside kooliteatrite riigifestivalil esindama läinud kuu keskel Antsla kultuurikeskuses aset leidnud maakonna laste ja noorte mängupäeval. Veel sai maakondlikul näitemängupäeval näha Rõuge Põhikooli näiteringi poolt Heino Palli lavastatud etendusi „Hirmus matk“ (I vanuseaste) ja „Pagana opipoiskõnõ“ (II vanuseaste). Neist esimene etendus pälvis žürii eripreemia parima kultuurikandjana ning teine kõige parema grupiloomingu eest. Foto: Erli Tammet

Esmaspäeval, 21. aprillil külastasid vallavalitsust Charity Gardner Ameerika suursaatkonna avaliku diplomaatia osakonnast, Reedo linnakus elavate liitlaste esindaja kolonelleitnant Mike Hefti ja praegu Lätis teeniv liitlaste tsiviilsuhetega tegelev USA armee kapten Matt Kankash. Vallavanem Britt Vahter andis neile põhjaliku ülevaate Rõuge vallast, seejärel toimusid vestlused koostöö üle Rõuge valla ja Ameerika saatkonna, samuti valla ning praegu ja tulevikus Reedo linnakus elavate liitlaste ja Rõuge valla vahel. Liitlassõdurid on huvitatud aktiivse vaba aja veetmise võimalustest ja siinsete sündmuste väisamisest. Koos külalistega käidi vaatamas Varstu koolimaja ja lasteaiarühma.

23. ja 24. aprillil osales Rõuge valla kriisikomisjon üleriigilisel lauaõppusel „Kevadmurd 2025“, mille jooksul analüüsiti ja harjutasid pea kõik Eestimaa omavalitsused hakkama saamist kriisilukorras. Õppuse stsenaariumi kohaselt oli üle Eesti ootamatut algamas nädal aega kestev lumetorm, mille tõttu katkeb elektri- ja sideühendus ning enne elektri kadumist on oodata ka küberrünnakuid. Vallavalitsuse kriisikomisjon analüüsis võimalikke kaasnevaid ohte, planeeris kommunikatsiooni ja valla teenuste jätkamist ulatusliku kriisi tingimustes. Praktiliste harjutustena seati traktorile taas ette sahk ja analüüsiti küttevarusid Rõuge aleviku katlamajas. Valla haldusmeeskond ja elutähtsat teenust osutavad partnerid käitsid elektrigeneraatori toel Ruusmäe küla veega varustava pumpla, käskjalal toimetas paberil infot kriisistaabist valla kriisinfotahvlile jne.

VALLAVALITSUSE ISTUNGID

**Rõuge vallavalitsuse
erakorraline istung 15. aprillil 2025**
Vallavalitsus:

■ Tunnistas avatud hankemenetlusega riigihan- kes „Rõuge valla kohalike ja avalikult kasutatavate teede hooldus 2025–2027“ edukaks pakkujaks Verston Eesti OÜ.

Rõuge vallavalitsuse istung 22. aprillil 2025
Vallavalitsus:

- Kooskõlastas Rõuge lasteaia Viitina rühma sul- gemise alates 01.09.2025.
- Algatas Keeramäe kinnisasjale sundvaldu- se seadmise menetluse avalikes huvides elektri maakaabelliini, mastalajaama ja tõmmitsatega puitmasti paigaldamiseks.
- Seadis sundvalduse Elektrilevi OÜ kasuks elektri liitumiskilbi paigaldamiseks Saaluse katastriüksusele.
- Määras Matsi-Mäetare katastriüksuse jaga- misel moodustuvatele katastriüksustele nimed, sihtotstarbed ja koha-aadressid.
- Määras Metstaga külas asuval metsateele ko- hanimeks Vurtsi tee ja määras teeregistri numbri.
- Andis projekteerimistingimused Tammsaare maaüksusel päikeseelektrijaama laienduse ehi- tusprojekti koostamiseks.
- Andis ehitusloa:
 - Lätte maaüksusel elamu laiendamiseks;
 - Mikita maaüksusele päikeseelektrijaama rajamiseks;
 - Metskonna maaüksusele puurkaevu rajamiseks;
 - Vabrikusaare maaüksusele puurkaevu rajamiseks.

■ Otsustas valla eelarvelistest vahenditest mittetulundustegevuseks ette nähtud toetuse jagamise järgnevalt:

- rahuldab 3 taotlust täies mahus;
- rahuldab 18 taotlust osaliselt;
- jättis 2 taotlust rahuldamata;
- jättis 2 taotlust läbi vaatamata.
- Tunnistas lootusetuks Rõuge Vallavalitsuse nõuded kogusummas 1528,77 eurot.
- Nimetas Rõuge Lasteaia hoolekogusse vallava- litsuse esindajaks Reet Urbi.
- Tunnistas nurjunuks Misso alevikus Riia mnt 15 kinnistu võõrandamiseks välja kuulutatud elekt- roonilise enampakkumise, kuna ühtegi pakkumist ei tehtud.
- Andis MTÜ-le Nursi Tegusad nõusoleku Nursi küla kevadlaada korraldamiseks 03.05.2025.

**Rõuge vallavalitsuse
erakorraline istung 28. aprillil 2025**
Vallavalitsus:

- Andis ehitusloa Rõuge alevikus Kaarnakivi 2 maaüksusel asuva kaubandushoone tehnosüs- teemide ümberehitamiseks. Ehitusluba annab õi- guse laiendada katusel olevat päikeseparki.
- Andis ehitusloa Rõuge alevikus Kaarnakivi 2 maaüksusele elektrienergia salvestussüsteemi rajamiseks.

VALLAVOLIKOGU ISTUNG

Rõuge Vallavolikogu 29. aprilli 2025 istung
Volikogu:

- Otsustas taotleda Rõuge valla munit- sipaalomandisse Kõrgepalu külas Lauda maaüksuse, Söödi külas Lepporu maa- üksuse, Matsi külas Luiga maaüksuse ja Vastse-Roosa külas Teeääre maaüksuse.
- Kinnitas kultuuri- ja külaelukomisjoni uueks liikmeks Kalev Kuklase.
- Esitas pöördumise Kliimaministeeriumi ja Keskkonnaameti poole looduskaitse- lise ja riigikaitse piirangute osas ja tegi järgnevad ettepanekud:
 - mitte kehtestada Nursipalu harjutus- väljal paiknevate metsise mängualade asendamisi;
 - mitte kehtestada alates 30.04.2025 maaomaniikidega kooskõlastamata täien- davaid looduskaitse piiranguid Rõuge vallas;
 - kompenseerida eramaa omanike- le sõltuvalt maaomaniikidega õiglaselt saavutatud kokkulepetest piirangu- ja sihtkaitsevõõndide majandamisest saa- mata jääv tulu või pakkuda maaomani- kele võimalust, et riik ostab maa väl- ja või asendab piirkonnas oleva sobiva riigimaaga.
- Valis majandus- ja arengukomisjoni esi- meheks Raul Ermeli ja aseesimeheks Mari- ka Parve ning kinnitas komisjoni koosseisu.

Ümberkorraldused Rõuge valla kommunaalteenuste pakkumises

Rõuge valla kommunaalteenuste korraldus on muutumas, et pakkuda kvaliteetsemat ja jätkusuutlikumat teenust. Suu- rim muudatus puudutab vee- ja kanalisatsiooniteenust: Rõuge Kommunaalteenus OÜ liidetakse Võru Vesi AS-iga ning kogu valla veetaristu läheb üle maakondlikule vee-ettevõttele.

Miks selline muudatus? Põhjus on lihtne: Eestis on kehtestatud seadu- sed, mille järgi väiksemad vee- teenuse pakkujad ei saa enam EL projektitoetusi ja vajalikud taristuarendused on jäänud seis- ma. Võru Vesi AS on võimekas ja hästi varustatud ettevõtte, kel on vajalikud töövahendid, spetsialistid ning võimalus taotleda kaasfi- nantseeringuid. Nii tagatakse ka edaspidi usaldusväärne veeteenus kogu Rõuge vallas. Rõuge vald on juba praegu Võru Vesi AS-i aktsionär ning pakub veeteenust Haanja ja Ruusmäe piirkonnas.

Uus koostöö võimaldab ka kau- loetavate veearvestite paigalda- mist klientidele, kui vajalikud ot- sused ja muudatused tehtud.

Lisaks vee-ettevõtte liitmisele toimub muudatusi ka teistes hal- dusteenustes. Kuna senine kom- munaalteenuse Rõuge Kommu- naalteenus OÜ lõpetab tegevuse, luuakse uus valla haldusasutus, mille ülesanne on valla hoonete, teede ja heakorra eest hoolitsemine ning kaugkütte pakkumine Rõuge alevikus. Uus asutus hakkab pak- kuma teenust valla allasutustele ja tulevikus võimalusel ka väljapoole. Selline korraldus teeb vallajuh-

timise sujuvamaks. Praegu on avaliku taristu haldus killustu- nud – sellega tegelevad osaliselt asutuste juhid, osaliselt vallava- litsuse haldusspetsialistid ja osa- liselt Rõuge Kommunaalteenus OÜ. Edaspidi saab see kõik olema ühe asutuse pädevuses. Näiteks haridusasutuste juhid vabanevad hoonete haldusega seotud prob- leemidest ja saavad keskenduda põhitegevusele – kvaliteetsele haridusteenusele.

Uus korraldus toob ka rahalist kasu: valla hallatav asutus ei ole käibemaksukohuslane, mistõttu teenuste hinnast kaob käibemaks.

Kui praegu tuleb valla näiteks muruniitumise teenusele lisaks maksta ka käibemaks, siis edas- pidi mitte.

Majandus- ja arengukomisjon on juba eelnõule heakskiidu and- nud ja suunas selle volikogusse. Lõplik otsus tehakse Rõuge valla- volikogu istungil 27. mail.

Ümberkorraldused on suuna- tud sellele, et tagada vallaelanike- le kvaliteetsed teenused, kasutada ressursse targalt ning olla paremi- ni valmis tuleviku väljakutseteks.

UNO KANGRO
abivallavanem

Avalikul elektroonilisel enampakkumisel on Misso koolihoone ja selle järveäärne kinnistu

Rõuge vald müüb Varakeskus.ee portaalis avalikul elektroonilisel enampakkumisel endise Misso koolimaja (Misso alevik, Riia mnt 15). Müüdav hoone asub otse Pul- lijärve ääres, pakkudes aasta läbi

kaunist vaadet nii järvele kui kõr- valasuvalle pargile.

Kolmekorruseline hoone on valminud 2008. aastal, selle sei- sukord on keskmine. Hoone ül- dpind on 1379 m³, krundi pind

3674 m³. Kinnistu sihtotstarve on 100% ühiskondlike ehitiste maa.

■ Kinnistu alghind oksjonil on 159 000 eurot.

■ Oksjonil osalemise tagatisraha

suurus on 1000 eurot.

■ Pakkumiste tegemise tähtaeg on 12.06.2025 kell 13.00.

■ Kogu info kinnistu ja oksjoni kohta Varakeskus.ee leheküljel.

VALLAVARA MÜÜK

avalikul elektroonilisel enampakkumisel on

JÄRVEÄÄRNE KINNISTU MISSOS

Riia mnt 15, Misso alevik

Alghind 159 000 eurot, tähtaeg 12.06.2025

www.varakeskus.ee → Rõuge vald

Vallavalitsus algatas iga-aastase arengukava dokumentide uuendamise

Rõuge vallavalitsus algatas maikuus iga-aastase valla arengukava tegevuskava ja eelarvestrateegia uuendamise. Käesoleval aastal keskendume taas mõõdikutele, et jälgida kui- das eesmärkide poole on liigu- tud ja „Rõuge valla arengukava 2030+“ tegevuskavale ning eelar- vestrateegiale. Käesoleval aastal soovime koos arengukava me-

netlemise protsessiga ühildada ka hallatavate asutuste 2026. aasta eelarve taotluste kogumise.

Rõuge valla arengukava lisa- dokumendid lähevad esimesele lugemisel augustikuu volikogus- se, septembris avalikustamisele ja oktoobris vastuvõtmisele. Mai- kuus esitavad oma ettepanekud hallatavate asutuste juhid. Mai ja juunikuu jooksul tegelevad vald-

konna juhid dokumentide üle- vaatamise ja täiendamisega.

Arengukava lisadokumenti- de täienduste eelnõu on avaliku- l väljapanekul 28.augustist 15. septembrini 2025, sellel ajal saavad kõik huvitatud pooled ja eraisikud esitada ka täiendu- settepanekuid. Eeldatav avaliku arutelu kuupäev on 18. september 2025, kus huvilised saavad üle-

vaate, mis muudatused on aren- gukava lisadokumentides teh- tud ja mis ettepanekud laekusid avalikustamiselt.

Tutvu arengukava dokumenti- dega ja hoiä silma peal järgneval infol!

RUTT RIITSAAR
Arendusnõunik

Rõuge valla eakate kogu toimetamised

Aasta tagasi valiti Rõuge valla eakate esinuskogu esimene koosseis. Kogusse kuuluvad Haanja, Misso, Mõniste, Rõuge ja Varstu piirkonnast kolm esindajat ning üks vallavalitsuse esindaja.

25.06.2024 esimesel Eakate kogu koosolekul valiti Rõuge valla eakate esinuskogu esimees, Väino Marjak ning aseesimees, Hille Kihulane.

Eakate kogu teisemad koosolekud on toimunud möödunud aasta 23. septembril ja 15. novembril ning selle aasta 2. aprillil. Esimees ja aseesimees on käinud kohtumas piirkondade rahvaga: 21. juulil 2024 Varstus, 21. augustil 2024 Vastse-Roosas ning 7. veebruaril 2025 Missos.

Eakate kogu liikmed osalesid 22. novembril 2024 Võrus ja 25. veebruaril 2025 Antslas toimunud Võrumaa piirkondlike eakate kohtumistel.

21. veebruaril 2025 Rõuge rahvamajas toimunud pidulik kontsert-aktusel anti üle Rõuge valla 2024. aasta tunnustused. Rõuge valla Eaka-

te kogu sai tunnustuse aasta seniortäht 2024.

25. märtsil tunnustas Võrumaa Arenduskeskus koostöös maakonna omavalitsustega Võru maakonna sotsiaal- ja tervisevaldkonna tegijaid. Rõuge valla eakate kogu oli nominent kategoorias „Aasta panus ühiskonda“.

Eakate kogu koosolekutel on käinud ka külalised ja jaganud infot. Kristjan Kurm, Rõuge Rahvamaja juhataja tutvustas oma meeskonna tööd ja kultuurivaldkonna plaane 2025. aastals. Abivallavanem Kadri Kangro andis ülevaate vanusesõbralikkuse hindamisvahendi põhimõtetest. Vallavanem Britt Vahter on rääkinud volikogu istungite päevakorra teemadest ning andnud ülevaate vallas toimunud või sellest, mis lähiajal plaanis.

Eakate kogu liikmed on kaardistanud vallas ka mõned murekohad: üle valla on probleem mobiilileviga; suunaviitasid võiks olla rohkem, et valla olulised kohad ja vaatamisväärsused üles leitaks;

valla piirkondades peaks korraldama heakorrapäevi; suviseks hooajaks tuleks tagada avalikus rannas WC kasutamise võimalus jne.

Jälgige meie tegemisi kodulehel, võtke julgelt ühendust eakate kogu liikmetega ja jagage oma mõtteid meiega!

Rõuge valla eakate kogu

- Haanja piirkond: Agu Oppar, Hille-Reet Sisas, Valdur Tanilsoo
- Misso piirkond: Helve Kukk, Kalju Nõmmik, Varju Sokk
- Mõniste piirkond: Rein Kirch, Silvija Ploom, Kaja Sööt
- Rõuge piirkond: Väino Marjak (esimees), Asta Tiks, Reet Tõllasepp
- Varstu piirkond: Merike Kender, Hille Kihulane (aseesimees), Hille Poola
- Vallavalitsuse esindaja: Signe Arumäe
- Rõuge valla eakate kogu valla kodulehel: rougevald.ee/eakate-kogu

Tark tööriist hoolivale vallale – Rõuge vald osaleb uue koduteenuste digilahenduse (HooleTee) arendamises

Meie vallas elab palju inimesi, kes vajavad igapäevaeluga hakkama saamisel tuge – mõnele on vaja tuua poest süüa või apteegist ravimeid, mõni vajab abi ahju kütmisel või vee tuppa toomisel, kolmandal aitab vestlus ja ärakuulamine hoida vaimu selge ja meele rõõmsa. Just selliseid väikesi, aga väga olulisi asju pakuvad meie sotsiaalhooldustöötajad koduteenuse kaudu.

Rõuge vallas on koduteenus juba olemas ja toimib. See on teenus, mis aitab inimesel võimalikult kaua oma kodus hakkama saada. Koduteenuse saajaid oli meie vallas 2024. aasta lõpus 85. Aga nagu meie inimesed on erinevad, on erinev ka nende vajadus. Seepärast ei ole koduteenus kunagi „üks ja seesama“, vaid kohandub iga inimese eluolude ja soovidega.

Samas tuleb ausalt öelda: hajaasustusega piirkonnas on sellise väga isikliku teenuse korraldamine ja haldamine keeruline. Vahemaad on suured, ressursse napib ning liiga suur osa hooldustöötaja tööajast kulub logistikale ja aruanetele, mitte inimesele endale. Seda tahame nüüd muuta.

Rõuge vald osaleb uue koduteenuse digilahenduse loomisel, mille abil saab tulevikus korraldada koduteenust palju lihtsamalt ja tõhusamalt. Koos Eesti iduettevõttega CareMate OÜ töötame välja nutika digitaalse tööriista – platvormi, mis aitab kogu teenuse korraldust, info liikumist ja dokumenteerimist hallata ühes kohas. Eesmärk on lihtne: vähem paberimajandust, rohkem inimlikku kontakti.

Platvorm aitab korraldada ka seda, kuidas jaguneb hool inimese, tema lähedaste, kogukonna ja omavalitsuse vahel. Sest kuigi vald aitab, on ka perel ja kogukonnal oluline roll inimese toetamisel – ja hea koostöö sünnib just jagatud teadmisesest, kes mida millal teeb.

Rõuge on selle projekti testvald. See tähendab, et just meie hooldustöötajad ja kliendid saavad platvormi esimesena katsetada, anda tagasisidet ja aidata kujundada lahendust, mis sobib tõepoolest ka maaeluga.

Projekti nimi on „Iseseisev elu hooleandja toel“ ja see kestab 2025. aasta kevadest kuni 2026. aasta sügiseni. Projekt

sai toetust Riigi Tugiteenuste Keskuse meetmest „Iseseisvat toimetulekut toetavate ja kvaliteetsete sotsiaalteenuste ning hooldusvõimaluste tagamine“ (2021–2027.4.9.1). Projekti abikõlblike kulude kogumaksumus on 397 071,95 eurot, millest toetuse määr on kuni 80% ja omafinantseering 20%. Rõuge valla osa projekti maksumusest on 67 332 eurot (toetus 53 866 eurot ja omaosalus 13 466 eurot).

Kui piloteerimine ja arendus läheb hästi, jääb loodud tööriist pärast projekti lõppu Rõuge vallale tasuta kasutamiseks veel kaheks aastaks.

See on samm selle poole, et meie inimesed saaksid kauem elada oma kodus – väärikalt, turvaliselt ja toetatult.

Lisainfo:

Rõuge Vallavalitsuse kontaktisik:

Kadri Kangro
Abivallavanem haridus- ja sotsiaalalal
kadri.kangro@rougevald.ee

CareMate OÜ kontaktisik:

Marion Teder
Projektijuht
marion@caremate.ee

Veel on saada tasuta biojäätmete konteinereid

Rõuge valla korteriühistutel ja tiheasustuste majapidamistel on veel võimalus saada tasuta biojäätmete konteinereid. Selle eelduseks on, et olete liitunud korraldatud jäätmeveoga.

Konteinereid saavad tasuta ka sutamiseks Rõuge valla korteriühistud ning tiheasustusalajäätmevaldajad, kellel on korraldatud jäätmeveo leping ja kus on olemas rahvastikuregistri andmete kohane elukoht vähemalt ühel isikul. Tiheasustuse eramajapidamistena mõistame kõiki eramajapidamisi, mis asuvad ükskõik kus vallas kortermajade (korteriühistute) läheduses alevikes ja külates – kohtades, kus biojäätmehühjendavad autod juba nikuin käivad. Soovi korral saate oma võimalusi täpsustada, võttes ühendust valla keskkonnaspetsialistiga.

Tasuta biojäätmehühjenduste saamiseks palume korteriühistute ja majapidamiste esindajatel võtta ühendust valla keskkonnaspetsialistiga (5346 7448, margit.pakk@rougevald.ee) vallavalitsuse tööaegadel.

Konteinereid antakse üle pärast lepingu sõlmimist ja liidetakse regulaarse biojäätmehühjendusega, palume

KUIDAS BIOJÄÄTMEID KOGUDA?

Kasuta kodus eraldi anumaid. Võid panna ämbrisse paberkoti põhja majapidamis- paberit või hoopis papist munakarbi.

Ära muretse haisu pärast – kui see peakski tekkima, tühjenda kodust ämbrit konteinerisse sagedamini.

KONTEINERISSE SOBIVAD

KONTEINERISSE EI SOBI

enne lepingu allkirjastamist ja suhtlemist keskkonnaspetsialistiga konteineri järele mitte tulla.

Biojäätmehühjenduste äravedu toimub üldjuhul iga kahe nädala tagant. Selle maksumus on 80-liitrise konteineri puhul 68 eurot (sh km 22 %) ja 140-liitrise konteineril 1,18 eurot (sh km 22%). Lisateenusena pakub AS Eesti Keskkonnateenused soovijatele vooderduskotti, mille maksumus on mõlemal konteineri suurusel 2.32 €/tk (käibemaksuga). Konteineri tasuta kasutamiseks saanud korteriühistu või majapidamine on kohustatud kasutama seda sihipäraselt vähemalt kolm aastat.

Oleme konteinereid andnud peamiselt korteriühistutele, kuid konteineri ja äraveo kasuks on otsustanud ka alevike piirkonna eramajapidamised. Kuigi eramajadel kohustust biojäätmehühjenduste üle anda pole (kui seal kompostitakse nõuetekohaselt), on teada, et majapidamises tekib hulk selliseid biojäätmehühjenduste, mida oma kompostrisse ei taha panna (rasvad, soolased toidud, magusad toidud) ja need on otsustatud ära anda. Lisaks on oht, et kui kompostimine ei toimu nõuetekohaselt, siis hakkavad aeda käima metsloomad (rebased, kährikud), närilised, vareslased ja võõrad koduloomad.

Tea, et jäätmete sorteerimise

mine aitab ka raha kokku hoida. Viies kõik pakendid ning paberi-papi tasuta õigetes kogumiskonteineritesse ning sorteerides biojäätmehühjenduste eraldi, vähe- neb segaolmejäätmete hulka kordades.

Meie piirkonnast kogutud biojäätmehühjendustest saab AS Eesti Keskkonnateenused ja EKT Ecobio OÜ koostöös biogaas.

Suvisel ajal on oluline biojäätmehühjenduste konteineri hooldus, sest kiiresti roiskuvatest toidujääkidest tekib ebameeldiv lõhn. Kui konteinerisse pannakse tooreid lihajääke, siis meeldib see porikärbes-tele, kes võimalusel sinna munevad (sama juhtub ka kompostrites). Porikärbes-tele vaglad on inimesele ebameeldiv vaatepilt, kuid nad on inimesele ohtud ja konteineri tuleks pärast tühjendust puhastada. Kui suvi sel ajal biojäätmehühjenduste konteinerisse toorest liha ega kala ei panna ja sinna tuuakse rohkem näiteks arbuusikoori, õunu ja kühvipakke, siis pole ka lõhna ja vaklasid karta.

Kordame ka üle, et alates 1. jaanuarist 2024 pole lubatud biojäätmehühjenduste ehk üldpruugi hulka panna. Kui konteineris on sobimatuid jäätmeid, siis võib vedaja jätta konteineri tühjendamata.

MARGIT PÄKK
keskkonnaspetsialist

Rõuge laulu- ja tantsupidu 100

Rõuge valla rahvamaja 2024.–2025. hooaeg hakkab lõppema, ees on ootamas XXVIII laulu- ja XXI tantsupidu „Iseoma“. Visalt on õpitud laule, tantse ja pillimängu, mida kuuldavale tuua nii Tallinnas kui Võrumaal. Käesoleva hooaja lõpp on Rõuge valla rahvamaja jaoks aga eriti eriline, sest tähistame seda koos ajaloolise sündmusega – saja aasta möödumisega esimesest Rõuge laulupäevast.

Tänavusel juubeliaastal toimub Rõuge laulu- ja tantsupidu kolmel päeval, 30. maist 1. juunini. Nende päevade jooksul toimub nii traditsiooniline Rõuge valla laulu- ja tantsupidu koos simmaniga, kus tantsuks mängib ansambel Kruuv, Võru maakonna memme-taadi pidu kui ka Mari Kalkuni ja Eesti rahvusmeeskooi kirikukontsert.

Tagasivaade lähiajaloole

Juubeliaastal oleme varasemates artiklites meenutanud esimesi laulupäevi. Tulles nüüd aga veidi lähemasse ajalukku, anname sõna Riina Kõotsile, kes korraldas 13 aastat Viitinas Järve- saare laululaval valla laulu- ja tantsupidusid. „Esimene pidu toimus aastal 2006 ja sai korraldatud suuresti tollase vallavanema Kalvi initsiatiivil ja pealekäimisel. Tihti olid pidudel oma valla suurtele ja väikestele lauljatele-tantsijatele lisaks ka külaliskollektiivid: vahel mõni koor või orkester, mõnikord osalesid külalised sõprusvaldadest või -koolidest Lätist ja Leedust. 2018. aasta kevadel toimunud pidu oli esimene pärast 2017. aasta haldusreformi. Pärast seda hakkas valla pidu külakorda käima: 2019 Missos, 2022 Mõnistes, 2023 Ruusmäel, 2024 Varstus. Nüüd siis Rõuges tagasi,“ meenutas Kõots ajalugu.

„Praegu tunduvad, nagu ikka oma lapsukesed, kõik peod väga armsad. Ja mida rohkem aega mööda veereb, seda armsamaks lähevad ja tundub, et ega korraldamisega mingit tege- mist polnudki. Eks tegelikult ikka oli, kuid õnneks oli rahvamajas Ive Ruusmäe, kellega aastate jooksul sai

vereringe nõnda ühiseks, et kui üks alustas lauset, siis teine oskas seda ise lõpetada. Nõnda oli lust peo kava planeerida. Vanarahvaski ütleb, et kaks pead on ikka kaks pead! Ja hiljem, kui rahvamajas hakkas käima üks tehnikahuviline noormees nimega Joosep, läks asi ka selle kandi pealt lihtsamaks. Lava kaunistamine käis samuti oma jõududega, siin olid abiks ka rahvamaja töötajad Aini, Alo, Kaia ja Liina ning mitte ainult nõu ja jõuga, vaid vahel ka omakoostatud kaltsuvai- pade või rahvariidevöödega. Nii need peod üheskoos tehtud saidki!“ rääkis tollane Rõuge laulu- ja tantsupeo korraldaja Riina Kõots.

Laulu- ja tantsupidu koos simmaniga

Proovime nüüd meigi eelmiste pidude vääriliselt korraldada sünd- must, mida aastate pärast rõõmu ja heldimusega meenutada. Suur pidu hakkab pihta reedel, 30. mail kell 19 Rõuge Ööbikuoru vabaõhulaval, kus astuvad üles Rõuge valla kollektiivid rahvamajadest, Rõuge Lasteaiast ja Rõuge Põhikoolist. Öhtu lõppeb vä- geva simmaniga, kus tantsuks män- gib 2007. aastal Tallinnas loodud an- sambel Kruuv. Ansambli lüürika on rõõmus ja eestikeelne, muusika aga tantsuline. Just seetõttu on ansambel paslik Rõuge laulu- ja tantsupeo 100 simmaniks.

Kruuvi koosseisu kuulub kolm meest: Allan, Heiki, Silver, Valmar ja Villem. Ansambliil on ilmunud kolm albumit: „Muusika muutub“ (2010), „Lihtsalt jee“ (2012) ja „Tiiu talu

tütreke“ (2015). Aastal 2015 osales Kruuv looga „Tiiu talu tütreke“ Ees- ti Laulu konkursil. Lisaks on Kruuv esinenud erinevatel festivalidel, sh Viru Folk, Cita Vide (Lätis), mitmeid kordi televisioonis ning regulaarselt üle terve Eesti erinevates klubides ja tantsusaalides.

Lisaks astuvad Rõuge laulu- ja tant- supeol üles külalisesinejad: segakoo- rid Claro ja Hilario, Lasva rahvamaja segarühm ning Võru gümnaasiumi noorterühm Hopser.

Segakoor Claro on noor koor, kes alustas tegutsemist 2019. aastal. Koori tegevus sai alguse ühest üldlaulu- ja tantsupeo rongkäigu ajal tehtud vi- deoklipi postitusest, mis uuris, kas Kose-Puiga-Meegomäe kandis oleks lauluhuvilist rahvast. Selgus, et neid oli ja nii koor sündiski. Claro koor on esinenud valla ja maakonna sünd- mustel. Koori nooreks dirigendiks on Ermo Talvik.

Lasva rahvamaja segarühm on loo- dud 1963. aastal, kuid järjepidevalt tegutsenud alates 1996. aastast. Te- gemist on täiesti tavalise rühmaga, mis koondab rahvatantsust huvitatud mehi ja naisi. Rühmas tantsivad kes- kmised Võrumaa inimesed: üheksa meest ja üheksa naist põllumeestest pedagoogideni. Esinetakse nii vallas, maakonnas kui ka üle kogu Eesti ning välismaalgi. Rühmale õpetab tantse Ulvi Toomik.

Rõuge peol osalevad külalistena veel tantsijad ja lauljad Võru güm- naasiumist: rahvatantsurühm Hopser (juhendaja Anne Tolk) ja segakoor (dirigent Silja Otsar). Lisaks teevad kaasa ka segakoori Hilario (juhenda- jad Silja Otsar ja Kaari Kattai) lauljad, sest kui sügisest alates suure „Iseoma“ peo kava õpitud, harjutatud ja viimist-

letud, siis tahaks seda jagada kuulaja- te-vaatajatega, kõigil ei ole ju võimalik Tallinna peole tulla. Kenal kevadisel a'al oma juurte juurde!

Rõuge laulu- ja tantsupeo kunsti- lised juhid on Ive Ruusmäe ja Kaisa Hallop.

Sündmuse korraldamise toetami- seks ja möödunud aja väärtustamiseks on võimalik soetada toetajapilet, mis ei pane külastajale piiri ette. Iga inimene saab vastavalt oma sisetundele toeta- da väärikat sündmust, et seda kuna- giste laulupäevadele mõeldes täna nii suurejooneliselt tähistada saaksime. Peopiletid algavad alates 5 eurost ja soovi korral saab osta ka pileti suure- ma summaga, vastavalt igahuhe võima- lustele. Toetajapiletit saab osta Fienta eelmüügist ja sündmuse ajal kohapeal. Lastele kuni 18. eluaastani on sünd- mus tasuta.

Võrumaa memme-taadi pidu

Laupäeval, 31. mail kell 16.00 on käes memmede-taatide kord – Rõuge val- la rahvamaja korraldab Rõuge laulu- ja tantsupeo 100 sündmuse raames Rõuges Ööbikuoru vabaõhulaval maakonna olulist sündmust, Võru- maa memme-taadi pidu, kus osalevad eakate tantsurühmad, kapellid ning lauluansamblid ja -koorid üle Võru maakonna, et koos laulda ja tantsida ning publikule sellega rõõmuda pak- kuda. Pidul on kõigile tasuta!

Peo tantsulises osas astuvad üles Ruusmäe tantsurühm Rõõmu-Liine, Misso Meelespea, Mõniste eakate tantsurühm Mehkarid, Varstu eakate

tantsurühm Hõbehall, naisrühm Po- loda Piigad, Rõuge memmede rühm Murueided, K.L. vilistlased, Setomaa rahvatantsurühm Hõbehall, Puiga rahvamaja memmede rühm Hõbeda- ne, Orava memme-taadi tantsurühm Lustakad, Vastseliina rahvamaja ea- kate klubi Heldela tantsurühm, eaka- te tantsurühm Tammõüttriku, Võru pensionäride päevakeskuse mem- mede tantsurühm Karukell, Pühajõe Ummamuudu ning Antsla Eakate Klubi Sügismeloodia.

Laulul lasevad kõlada Mõniste rah- vamaja lauluansambel Mehkarid, Vastseliina rahvamaja lauluansambel Heldela, Antsla Eakate Klubi Sügisme- loodia, Meremäe-Obinita naiskoor MONK, Võru päevakeskuse kollektiiv Kannel senior, Võru valla ansambel Vannamuudu, Haanja laulu- ja tant- surühm Rüüräak, segakoor Hellaermed ja Võru seniormeeskoor.

Pilli mängivad kapell Kannel, Võru valla kapell Vannamuudu ning Antsla Eakate Klubi Sügismeloodia.

Võrumaa memme-taadi peo kunsti- lised juhid on Riina Kõots ja Erja Arop.

Päev hiljem sõidavad meie memmed Valgamaale Pühajärve lauluväljakule Lõuna-Eesti memme-taadi suvepeole „Aastate lood“.

Mari Kalkuni ja RAMi kirikukontsert

Suvekuu esimesel päeval saab aga Rõuge kirikus kuulata imelise Mari Kalkuni ja Eesti Rahvusmeeskooi esituses Stoonia lugusid, mis on põi- mitud Mari Kalkuni ja Veljo Tormise heliloominguga.

„Kuna Mari Kalkun on ju Rõuge tüdruk, siis on selle kontserdi toomine koju suisa meie kohustus,“ sõnas Rõu- ge valla rahvamaja juhataja Kristjan Kurm. „Oleme väga rõõmsad, et see meil õnnestus,“ lisas ta.

„Suur rõõm on, et saame selle väge- va projekti Eesti Rahvusmeeskoooriga tuua minu juurte juurde Rõugesse. Paljud lood ja laulud on ju siinsamas sündinud, siinsed orud ja mäed ja loomulikult keel on mitmesse loos- se kirjutatud. Sellist kava – mina laulmas ligi viiekümne mehega eesti tippkoorist – ei kuule just iga päev. Li- saks rikastab seda kõike Veljo Tormi- se looming ning minu pillid, kannel ja elektroonika. Seega kasutage seda ainulaadset juhust erilist kava kuulda ja kohtume Rõuge kirikus 1. juunil!“ kutsub Mari Kalkun.

Kirikukontserdi piletid on müügil Fientas. Kirikus esimeses viies reas piletid 30 eurot, järgmistes ridades 25 ja 20 eurot. Õpilastele, üliõpilastele ja pensionäridele kehtivad soodustused. Mari Kalkuni ja Eesti rahvusmees- kooi kontsert toimub 1. juunil kell 17.00 Rõuge kirikus. Dirigeerib Mikk Üleoja.

Tule ja saa osa suurest peost 30. maist kuni 1. juunini Rõuges!

BIRGIT PETTAI
Rõuge valla rahvamaja kommunikatsioonijuht

Rõuge laulu- ja tantsupidu 100

30. mail kell 19.00
Rõuge Ööbikuoru vabaõhulaval
Rõuge valla laulu- ja tantsupidu
Simman ansambliga KRUUV
PILET (alates 5 €)

31. mail kell 16.00
Rõuge Ööbikuoru vabaõhulaval
Võrumaa memme-taadi pidu
TASUTA

1. juunil kell 17.00
Kontsert Rõuge kirikus
Mari Kalkun ja Eesti Rahvusmeeskoor
PILET müügil Fientas 30 / 25 / 20 €

Info: rougekultuur.ee

Rõuge laulu- ja tantsupidu 100

1. juunil kell 17.00
Kontsert Rõuge kirikus
Mari Kalkun ja Eesti Rahvusmeeskoor
PILET müügil Fientas 30 / 25 / 20 €

Info: rougekultuur.ee

Tule üldlaulu ja -tantsupeo tuld tervitama!

Tänavuse XXVIII laulu- ja XXI tantsupeo „Iseoma“ tuli saabub Võrumaale kolmapäeval, 18. juunil. Tuli antakse Põlvamaalt Võrumaale üle hommikul kell 10.00 Võõpsu sillal, selle võtavad vastu Võrumaa arenduskeskuse juhatuse liige Tiit Toots ja Setomaa vallavanem Raul Kudre.

Üldlaulu- ja tantsupeo „Iseoma“ tuli liigub läbi Võru maakonna, kandes endas kohalikku pärimust ja vaimu. Iga peatuse juures räägitakse oma lugu:

LAULU- JA TANTSUPEO TULE LIIKUMINE VÕRU MAAKONNAS KOLMAPÄEVAL, 18. JUUNIL	
SETOMAA VALD ■ kell 10.35 Petserimaa Vabadussamba plats Värskas ■ kell 11.25 Seto lauluema kuju Obinitsas, jalgsi ■ kell 11.50 Meremäe vaatetorn	lasteaed, ■ kell 16.30 Kreutzwaldi park Võru linnas
VÕRU VALD ■ kell 12.25 Vastseliina rahvamaja	VÕRU VALD ■ kell 16.56 Teppo talu Loosu külas ■ kell 17.22 Parksepa alevik ■ kell 17.55 Osula põhikool, Vabadussõja mälestuskivi ■ kell 18.20 Sulbi magasiait
RÕUGE VALD ■ kell 13.10 Suur Munamägi Haanjas – tule üleandmine Rõuge vallale ■ kell 13.55 Eesti Ema monument Rõuges ■ kell 14.23 Sänna kultuurimõis ■ kell 14.50 Nursi külakeskus	ANTSLA VALD ■ kell 19.05 Urvaste kirikupark ■ kell 19.30 Antsla Elukaarestistik (Antsla gümnaasiumi ja hooldekodu ristmik) ■ kell 19.55 Kaika seltsimaja ■ kell 20.25 Tantsu- ja suitsusaunaõhtu ansambliga Väliharf Tsooru ujvusuitsusauna juures, tuli läheb suitsusauna magama
VÕRU LINN ■ kell 15.15 Kubija laululava, tule üleandmine Võru linnale ■ kell 15.40 Sõleke lasteaed ■ kell 15.54 Punamütsike lasteaed ■ kell 16.06 Okasroosike lasteaed, ■ kell 16.18 Päkapikk	19. juunil ■ kell 9.00 tule äratamine suitsusauna juures Tsooru järve ääres ■ kell 10.00 Kigu bussipeatus, tuli antakse üle Valgamaale

nemate tavaid ja traditsioone. Setomaal saadetakse tuli teele ühistantsimise ja pillimänguga. Võru vallas helisevad Teppo lõõtsad ning noored, noorkotkad ja kodutütred lisavad oma panuse peo meeololu. Rõuge vald tähistab 100. aasta möödumist esimesest laulupäevast, tuues esile kohaliku kultuuripärandi olulisuse. Võru linnas tõstetakse esile lapsesõbralikkus ja tuleviku pärandi hoidmine. Antsla vallas meenutatakse pühade paikade tähendust ning suitsusauna traditsiooni, kus suitsusaun asub lausa parve peal. Lisaks süüdatakse küünlad lahkunud kultuuritegelaste haudadel üle kogu maakonna, meenutades neid, kes on andnud oma panuse meie kultuuri. Nii liigub tuli läbi Võru maakonna, iga peatusega kogudes uusi lugusid ja emotsioone. See on hindä uma tee, mis ühendab meid mineviku, oleviku ja tulevikuga.

Tule teekond Rõuge vallas
Läbi Setomaa ja Võru valla jõuab laulupeo tuli Rõuge valda 18. juunil kell 13.10, mil viime laulupeo tuli Eesti kõrgeimasse punkti, Suure Munamäe vaatetorni tippu. Selleks on plaanis sportlik teatejooks, kus tuli liigub trepist tõrvikuga torni tippu ja tagasi. Tornis tervitab tuld Haanimiihi Nõvvokoda. Torni jalamil esinevad Haanja

Meenutus 2019. aasta tuletöökonnast Rõuge vallas Uue-Saaluse külas. Foto: Viivika Nagel

kultuurikollektiivid. Seejärel liigub laulupeo tuli kell 13.55 tuleautoga Rõuges ürgoru pervele, Eesti Ema monumenti juurde. Tänavu juunis möödub 15 aastat Eesti Ema monumenti avamisest. Rõuge aleviku südames asuv monument väärtustab eesti naist emana ja väljendab tänutunnet. Kõik Rõuge valla emad ja vanaemad – tulge koos lastega üldlaulu- ja tantsupeo „Iseoma“ tuld tervitama ning teeme koos ühispildi! Lisaks on Rõuge sündmuse fookuses 100 aastat esimesest Rõuge laulupäevast, mis toimus Eesti Ema monumenti vahetus läheduses, Rõuge pargis. Tuld tervitavad Rõu-

ge vallavanem Britt Vahter ja Rõuge kultuurikollektiivid. Tule teekond jätkub Sänna kultuurimõisa juurde, kus kell 14.23 tervitavad tuld väikese Sänna kogukonna liikmed ja selle Leiutajate Külakooli pere. Siia on oodatud tuletöökonnast osa saama ka kõik Varstu ja Mõniste piirkonna inimesed. Tule teekonna viimaseks punktiks Rõuge vallas on kell 14.50 Nursi küla, kus tule võtab vastu Nursi külaselts. Elame keerulisel ajal: Euroopas käib sõda, Eestis arendame kaitsevõimekust, aga kuskil on üks väike kogukond, keda see otseselt puudutab juba täna. Need on päris inimesed – meie inimesed – ja nad elavad Nur-

sis ning selle ümbruskonna külates. Peale seda liigub tuli juba edasi Võru linna Kubija laululavale. Tule ja tervitame kõik koos laulu- ja tantsupeo tuld ning saadame selle heade soovide ja mõtetega teele Tallinnasse! XXVIII laulu- ja XXI tantsupidu toimub 3.–6. juulini 2025 Tallinnas. Laulupeo kunstiline juht on Heli Jürgenson, tantsupeo pealavastaja on Helena-Mariana Reimann ning rahvamuusikapeo loominguline juht on Helin Pihlap. Laulu- ja tantsupeo korraldaja on Eesti Laulu- ja Tantsupeo Sihtasutus.

Kui soovid väärikat tuld ka koju või külasse viia, siis tule oma laternaga ükskõik millisesse peatuspaika!

BIRGIT PETTAI
Rõuge valla rahvamaja kommunikatsioonijuht

Rõuge Lasteaia lapsed tähistasid Varstus ühist õuesõppepäeva vahva koera ja lõbusa klouni seltsis

Rõuge Lasteaia kõik rühmad veetsid ühe erilisel sisuka ja rõõmsa päeva värskes õhus: Varstu tegutsemiskohas toimus ühine õuesõppepäev. Seekordne päev sai alguse vahva looga – üks lustakas koer oli otsustanud hakata tervislikult toituma, kuid ta ei teadnud veel täpselt, kuidas seda teha. Õnneks tuli talle appi lõbus kloun, kellega koos hakati seikluslikult liikuma punktist punkti, avastades uusi teadmisi, maitseid ja liikumisvõimalusi. Laste jaoks oli ette valmistatud erinevaid põnevaid tegevuskeskusi: ■ Orienteerumismängus said nad kaardi abil liikuda ja lahendada ülesandeid. ■ Lihavõttepunktis vee-retati mune ja võisteldi munajooksus. ■ Raamatukogu punktis ootasid ees pildid muinasjutude kohta ning igale loole tuli leida õige pealkiri. Koos tuletati meelde muinasjutu sisu. Lisaks said lapsed kirjelduse järgi ära arvata lasteraamatute tegelasi. Raamatukogunõid Rosaalie rääkis huvitavaid lugusid oma elust ja pani lapsed lõbusalt liikuma. ■ Toidu maitsemise punktides

uuriti maitseid nii kinnisilmi kui avatud silmadega, õpiti tundma uusi toite ja arutleti tervisliku toitumise üle. ■ Päästekomando tegevustes sai tutvuda päästjate töö ja tehnikaga ning proovida vee pritsimist. ■ Veeteemalises matemaatikakeskuses püüti veest sõelaga esemeid, loendati neid ja õpiti seoseid arvude ja koguste vahel. ■ Lõvi Leo töötoas ning lõbusas liikumise laboris sai liikuda, joosta, mängida pallidega, „sõita karusselliga“ ja teha „pesumasina“ harjutust. ■ Muusikakeskuses lauldi ja mängiti rütmimänge. ■ Kõige pisemad (1,5–3-aastased) said osaleda toredas

aardejahis Sipelgate rühma õuealal. Päev möödus rõõmsalt, liikudes punktist punkti, avastades maailma läbi liikumise ja mängu. Lapsed said kogemusi, mis ühendavad loodusõpetuse, matemaatika, liikumise, muusika, käelise tegevuse ja sotsiaalse koostöö. Päeva lõpus said kõik rühmad tänukirja, lapsed Antsla Tarbijate Ühistu poolt korre joogi ning lisaks magusa tänu, mis meenutab veel pikalt seda rõõmurohket õuesõppepäeva. Õuesõppepäeva peamine sponsor oli Antsla Tarbijate Ühistu – suur tänu teile usalduse ja toetuse eest! Südamega toetasid üritust ka lapsevanemad Signe Haino-

ja, Sille Möttus, Kaide Keel ja Virko Viljaste – teie panus oli hindamatu ning väga vajalik. Täname Viitina raamatukoguhoidjat Aive Leppikut meeldiva ja tõhusa koostöö eest raamatukogu punkti ettevalmistamisel, samuti Võrumaa orienteerumisklubi esindajat Sarmite Silda põnevate orienteerumisülesannete eest ning Kalveti mesi magusa toetuse eest meepurkide näol. Suur tänu Mõniste päästekomandole, kes tuli kohale oma tehnikaga ja andis lastele väärtusliku ning põneva ülevaate päästetööst! Täname ka Rõuge Põhikooli Varstu õppekohta, kes võimaldas kasutada oma staadionit

õuesõppepäeva läbiviimiseks. Suur kummardus kõigile õpetajatele ja ürituse korraldamisse panustanud töötajatele. Ilma teie pühendumuse ja abita poleks see päev olnud poolt ki nii eriline! Täname südamest kõiki, kes andsid oma panuse to-

reda ja meeldejääva päeva õnnestumisse!

GERDA TEDER
Rõuge Lasteaia juhtivõpetaja

KOOLIDE JA LASTEAEDADE LÕPUPEOD

Rõuge lasteaed:
Mõniste rühm 21. mail kell 10 Mõniste rahvamajas
Varstu rühm 30. mail kell 16 lasteaia õuealal
Haanja ja Ruusmäe rühmad 4. juunil kell 12 Haanjamehe talus
Rõuge rühmad 6. juunil kell 17 Rõuge rahvamajas

Rõuge Põhikool:
Mõniste õppekoht 7. juuni kell 16
Rõuge õppekoht 12. juuni kell 15
Varstu õppekoht 13. juunil kell 14
Haanja õppekoht 13. juunil kell 16

Paku malevanoortele tööd!

Head Rõuge valla elanikud ja ettevõtjad, suvi on saabumas ja sellega seoses otsime maleva perioodiks noortele tööd meie koduvallas. Kui teil on pakuda puude ladumist, muruniitmist, laudade värvimist, mõnda kergemat aiatööd või miskit muud, siis anna endast märku. Leiame ühiselt võimalusi noortele esmase töökogemuse andmiseks. Tööandja poolt ootame palga maksmist ja kergemat juhendamist.

Ühtlasi võite märku anda, kui teil on pakuda noortele tööd kogu suveks – saame kõik pakutud võimalused noortele edasi anda.

Täpsem info ja pakkumised edastada: Ele Laks (ele.laks@rougevald.ee, +372 5340 3309)

Uus noorsootöötaja Varstu-Mõniste piirkonnas

Esmaspäeval, 5. mail alustas Varstu-Mõniste piirkonnas tööd uus noorsootöötaja Marjan Raat. Täpsem info noortetubade lahtiolekuaegade kohta on leitav igal nädalal nii Varstu kui ka Mõniste noortekate sotsiaalmeedia lehekülgedel Facebookis ja Instagramis.

Erinevate noortemajade tegemised Rõuge vallas:

■ Nursi ja Viitina on alates 2024. aasta septembrist tegutsenud projektipõhiselt: seal on toimunud noortetööd ja muud kooskäimisvõimalused nädalavahetustel. Kõik noored saavad endiselt mõlemas piirkonnas kasutada nii noortetubade ruume ja Nursis ka jõusaali.

■ Rõuge noortekeskuses on alustatud kerge uuenduskuuriga, et pakuda noorte-

le senisest veel mõnusamat olemist. Üheskoos on majale antud juurde uut hingamist, mis on noortele vägagi korda läinud.

■ Ruusmäel ja Haanjas on toimunud mitmeid noorte jaoks väga huvitavaid sündmusi. Näiteks aprillis kohtuti nii lauamängude kui ka videomängude töötubades, mis andsid noortele võimaluse õppida uusi asju.

■ Varstus korraldasid noored ühiselt enda noorteka öö, planeerides noorsootöötaja abiga tegevusi terveks öhtuks, ning siis eakaaslastega mõnusalt koos aega veetes. Noorteka öö korraldasid tublid noored Mia, Nora ning Romy. Aitäh teile!

Rõuge valla noortevolikogu

Selgunud on uus Rõuge valla noortevolikogu koosseis, kes seisab Rõuge valla noorte huvide eest kuni aastani 2026: Kiri-lee Grossmann, Carmen Iris Young, Elpida-Marie Giannakaina, Anne-Maria Männiste, Mia Savi, Keidi Vaher.

Noortevolikogu ametlikud esindajad Rõuge valla tasan-dil on Carmen Iris Young ja Elpida-Marie Giannakaina. Noortevolikogu mentor on Katrin Tamberg-Tolk.

Rõuge valla noortevolikogu on võtnud südameasjaks järgneval kahel aastal parendada ja edendada noorte igapäevaelu vallas, teha noorte hääl kuuldavaks/nähtavaks ja viia see kohaliku omavalitsuse tasandile. Noored on hakkamist ja entusiasmi täis ning paigas on ka juba esimesed plaanid,

mille nimel tegutseda ja mil-liste tulemusteni jõuda.

Selles koosseisus on hästi esile tulnud noorte vaimse tervise teemad, mida noortevolikogu soovib ühel või teisel moel edendama hakata, olgu siis läbi kooli või muude tegevustega.

Noortevolikogu saab oma koosolekuteks kokku kas päriselt või veebis kord kuus ning igale koosolekule on kaasatud ka Rõuge vallavalitsuse esindaja.

Koosolekuid protokollitakse, need edastatakse Rõuge vallavalitsuse esindajatele ja laetakse üles Rõuge Noorsootöö Keskuse kodulehele aadressile rntk.ee/noortevolikogu/.

Soovime noortele jõudu, edu ja pealehakkamist eesmärkide saavutamiseks!

Rõuge koolikokad tutvusid Lätis Smiltene piirkonna koolidega

Kui Rõuge ja Setomaa kokad möödunud aasta augustis Rootsi õppereisilt tagasi sõites uurisid, et kas me võiks minna ja vaadata, kuidas toimetavad nende Läti kolleegid, panime idee kirja ja nüüd kevadel viisime selle ellu. Kuna Eestis ja Lätis ei ole koolivaheajad samal ajal, saimegi 15. aprillil õppekäigu Smiltene piirkonna koolidesse ette võtta.

Külastasime Palsma-ne kooli ja lasteaeda, Grundzāle kooli ja lasteaeda ning Ape D. Ozoliņa kooli ja Ape lasteaeda „Vāverīte“. Kõik külastatud õppeasutused on Rohelise Koolitoidu projektis Smiltene piirkonna pilootkoolid ehk kui Rõuge ja Setomaa vallast on projekti kaasatud kõik haridusasutused, siis Lätist Smiltene ja Tukumsi piirkonnast osalevad ainult nn pilootkoolid.

Alustasime hommikul Palsmanest. Sealne kool on üks kahest Smiltene piirkonna haridusasutusest, mis pakub ka õpilaskodu teenust. Seda ka lasteaia – praeguse seisuga on seal 8 last, kes aeg-ajalt jäävad lasteaeda ööseks. Samuti pakutakse nn pikendatud päeva võimalust, mis tähendab, et vanem saab lapse tuua juba enne kella 7 hommikul ja järelle saab tulla alles kell 19 või 20. Võimalust kasutavad vanemad, kes käivad kaugemal tööl või näiteks talunikud, kellel kevadel ja sügisel on aktiivne põllutööde hooaeg. Lisaks on sotsiaalsete probleemidega peresid. Õpilaskodu on ka kooli juures, seal elab regulaarselt umbes 10 last ning seda samadel põhjustel nagu lasteaia ööpäevarühmas.

Koolis ja lasteaia tegeletakse aktiivselt potipõllundusega. Mõlema asutuse juhid näitasid meile, kuidas õpetajad kasvatavad koos lastega juba talvel aknalaudadel erinevaid taimi ja kui ilmad lähevad soojemaks, kolitakse taimed kasvuhuonesse. Kasvuhuoned hangiti Covidi pandeemia ajal ja alguses oli nende eesmärk pakuda varju õuesõppe ajal. Järjest enam hakati aga erinevaid taimi kasvatama ja viimasel ajal on seda tehtud ka müügiks. Saadud raha on annetatud

Aknalaual kasvatatud võrsed lisatakse smuuti sisse.

heategevuseks, müügist üle jäänud taimed leiavad koha kooliaias ning sügisene saak jõuab osaliselt lastele lauale. Piilusime klassidesse ning näiteks esimese klassi lapsed tegelesid just endale võileibade ja smuutide valmistamisega, milles kasutati erinevaid ise klassis kasvatatud võrseid ja rohelist sibulat.

Grundzāle koolis on potipõllundus samuti au sees. Õpilasesinduse juht rääkis, kuidas viimastel aastatel on hakatud rajama kooli puuviljaaeda – lõpuklass istutab puu, mida hakkab hooldama esimene klass. Samuti on koolil oma kasvuhuone, kus õpilased tegelevad seemnete külvamise ja taimede pikeerimisega ning suvisel perioodil hoolitsevad nende eest õpetajad või kokad. Sellel aastal on kokkadel plaanis katsetada konserveerimisega. Varakevadel kasvatatakse koolimajas

aknalaudadel erinevaid taimi. Meie külastuse ajal tegid algklasside lapsed kevadpühade kompositsioone, kus kasutati munakarpidesse idanema pandud muruseemet.

Ape lasteaia on erinevatel rühmadel oma peenrakastid ja lapsed toimetavad aias aktiivselt. Kuna taimi jääb üle, tõstetakse need värva taha, kust kõik huvilised saavad istikuid endale oma aeda viia. Õpetajad rääkisid, et lastele on kõige olulisem taimede kasvatamise protsess, kuna nad saavad seal ise käed külge lüüa. Kuni kolmeaastased lapsed kasvatavad oma taimakesi õues kasvukastides, suuremad toimetavad juba kasvuhuones. Kuna lasteaed on ehitatud sellise projekti järgi, et nad saavad kasutada nn talveaeda, mille seinad saab suveks eemaldada, on soojemate ilmadega võimalik tubaste tegevuste ja õuetoi-

metuste piire hõlmata.

Õppekäigu lõpus uurisime meie kokkadelt nähtu ja kuuldu kohta ja nad olid väga rahul, et selline reis ette sai võetud. Eks ole neilgi koolivaheajad veidi rahulikum aeg ja ilusa ilmaga oleks kodus toimetada saanud. Nii mitmeski kohas leidsid meie kokad, et lätlastel on bürokraatiat vähem või siis on nad seadusest endale sobivad „augud“ leidnud. Samuti oli rõõm kuulda, et ka Läti kokad on eestlastelt mõned nipid üle võtnud ning ühiselt tõdeti, et projektis osalemine on neile andnud palju uusi ideid ja julgust katsetamiseks.

Õppereis toimus projekt „Green School Dining / Roheline Koolitoidu“ raames. Projekt viiakse ellu perioodil 01.10.2023–30.09.2025 ning selle elluviimist toetab INTERREG Eesti-Läti Programm 2021–2027.

Palsmane koolil on oma kelder, kus säilitatakse erinevaid köögivilju ja konserveeritud hoidiseid. Fotod: Reet Reiman

Kitarrikoolis lõpetas 10. lennu jätkukursus

Pühapäeval, 4. mail toimus Rõuge Maarja kirikus Jaanipeebu Kitarrikooli 10. lennu jätkukursuse kontsert-aktus. Kursuse lõpetajaid kokku oli üheksa. Koos Rõuge Unistuste Kitarriorkestriga sisustatud kontserdil kõlasid publikule just möödunud hooajal õpitud värsked palad. Selja taha jäi ligi 50 koos veedetud tundi kitarriõpet, mille eest said kursuselased tunnistuse. Kontserdi annetused läksid Rõuge Maarja koguduse toetuseks, kelle pinnal kitarrikool aastaid tegutses.

Kitarrikursuse lõpetajad: Eimar Hallop, Ain Liisk-

mann, Jaak Mustmaa, Margus Puhm, Erik Saarts, Marge Sootee, Kaire Tagen, Priit Tiks, Peeter Tuusis.

Tuleval sügisel kitarrikool uusi soovijaid vastu ei võta, vaid teeb aastase pausi, et tegeleda kooli arengukava ja

õppekavaga.

INDREK HUNT
direktor-koristaja
Jaanipeebu Kitarrikool

Varstu kevadlaat oli sel aastal soe ja päikseline

Maikuu teisel laupäeval toimunud 24. Varstu kevadlaat tõi kokku pea poolsada müüjat ja mitusada laadakülastajat. Kaasa osteti nii marju, liha- ja pagaritooteid, koduõlut ja veini, taimi, tööstus- kui ka käsitöökaupu.

Lisaks maiustati kohapeal Sõõriku-kaariku ja Varstu lasteaia Sipelgas heategevuskohviku hõrgutistega. Varstu lasteaialapsed olid kasvatanud füüsali- ja tomatitaimi, mis olid samuti müügiks, et koguda raha lasteaia unistuste õueatraktsiooni toetuseks. Laadamüüjate ja küllastajate kõhtu täitis ka noor piruka- ja kohvimüüja, kes jalutas juba varastel hommikutundidel korviga ringi.

Need, kel laadal ring peale sai, külastasid kohvikut Daisy Juures ning tegid pikema jalutuskäigu või lühikese autosõidu muinasjutulisse Taga-Püsniku talu emadepäeva kohvikusse. Seal sai samuti mekkida nii soolast kui magusat ning saabuvaks emadepäevaks lilli kaasa osta. Tegevust jätkus igale poole – sel päeval Varstu elas!

Laadatuju hoidis üleval näitleja ja laulja Arlet Palmiste, kes esitas kitarrimuusika saatel laule ja tegi lõbusaid monolooge Piibe teatri lavastustest. Kõige rohke- maarvulise publiku töid lava ette kohalikud esinejad: Varstu naisansambel ja kooli õpilased. Täname siinkohal juhendaid Pipi Vivian Helekivi ja Riina Kõõtsi, kes olid kokku pannud ilusa ja rõõmurikka esinemiskava.

Lisaks olid sel korral laadaliisi sissepääsu juures tervitamas toredad dekoratsioonid, mille all musitseerisid tänavamuusikud lõõtsa ja kandlega.

Nagu ütles Rõuge vallavanem Britt Vahter Varstu kevadlaata avades: „Imeline ilm ja tore laat. Laat on äge koht, kus kohtuda oma tuttavatega, kuulata ja rääkida jutte ja kindlasti saab lisaks kaubale kaasa ka head emotsioonid.“

Kõige rohkemaarvulise publiku lava ette töid kohalikud esinejad: Varstu naisansambel ja kooli õpilased. Fotod: Birgit Pettai

Varstu kevadlaat tõi kokku pea poolsada müüjat ja mitusada laadakülastajat.

Laadaelevust jagus sel korral kella ühe- ni pärastlõunal.

Täname ilmataati sooja ja päikesepaistelise laadailma eest ning kõiki esinejaid, laadamüüjaid kui ka külalisi! Lisaks täname kõiki abilisid: Hille Poolat ja Elina Kiisi, kes olid laada meeskonnas suureks abiks, Varstu noortemaja noori ja noorsootöötajaid, kes aitasid samuti laada

ettevalmistustega ning Hõbehalli, kes võttis vaevaks kultuurikeskuse ümbruse laada eel talgu korras korda teha. Suur tänu ka Daisy Antonile laadapäeval meeskonna toitlustamise eest!

BIRGIT PETTAI
Rõuge valla rahvamaja kommunikatsioonjuht

Esita oma idee IX Vunki Mano! Loometalgutele!

IX Vunki Mano! loometalgud toimuvad 10.–11. oktoobril Võru Kreutzwaldi Koolis. Ideid saab esitada 5. maist kuni 5. septembrini.

Ka sel aastal otsustas korraldusmeeskond tuua ideekorje varasemaks, et head mõtted ei kaoks suvepuhkuste saginas. „Me loodame nii aidata kaasa sellele, et aasta jooksul tekkinud ideed ei saaks unustusse vajuda,“ sõnas Võrumaa Arenduskeskuse juhatuselise liige ja korraldusmeeskonna liige Tiit Toots.

Kuigi loometalguteni on veel aega, tasub ideid ja mõtteid juba koondama hakata! Ideid saab esitada 5. maist kuni 5. septembrini – ükskõik, kas hea idee turgatab pähe kevadel aiatöid tehes, suvel päevitades või sügise hakul seeni korjates. Kõigil on võimalus oma ideega loometalgutele pääseda! Siiski, pane mõte tööle juba nüüd, sest 123 päeva võib mööduda ootamatult kiiresti!

Loometalgute formaat on sobilik just sulle, kui:

- valutad südant mõne probleemi või teema pärast, millega sinu hinnangul tegeletakse täna Võrumaal liiga vähe või sootuks mitte;
- sul on idee, mõte, millega Võrumaal elu edendada, aga mõttekaaslasi napib;
- soovid leida lahendust, uusi vaatenurki mõnele oma organisatsiooni või ettevõtet puudutavale keerulisele arendusteemale, mis vajab laiemat arutelu;
- sul ja sinu meeskonnal on kavas oma kogukonnas, organisatsioonis, omavalitsuses mõni suurem arendustegevus ette võtta ning see vajab kindlasti laiemat

kõlapinda, kaasatust ja arutelu!

Haara kinni võimalusest arendada oma ideest midagi suuremat – elluviidav elujõuline lahendus!

Loometalgute korraldusmeeskond loob sinu idee arendamiseks suurepärase platvormi – mõnusa ruumi, asjalikud mentorid ja tulemusteni viiva arutelu-keskkonna. Loometalgud algavad reede hommikul kell 9.00 ja lõppevad laupäeva õhtul. Kaks tõi päeva, mil on võimalus päriselt keskenduda ühele südamelähedasele teemale koos teiste huviliste, teema ekspertide, ametnikega! Kui sageli sellist privileegi ikka kohtame?

Loometalgud viime läbi tuginedes end väga hästi tõestanud Vunki mano! metoodikale. Mentorite juhendamisel tegutsev meeskond annab sinu ideele julgelt hoogu juurde. Kui hoog sees, siis peale loometalguid aitavad seda üleval hoida kohtumised mentoritega ning ka heade koostööpartnerite auhinnad.

Loometalgutel osalemine on tasuta. Lisainfo saamiseks kirjuta või helista: Kristi Vals, projektijuht (5912 9200, kristi.vals@vorumaa.ee)

Jälgi infot meie kodulehel www.vunki-mano.ee ja FB lehel Vunki Mano.

TASUB TEADA

Avalike ürituste korraldajale: mida pead teadma alkoholi müügi ja korduvkasutatavate nõude kohta

Iga avaliku ürituse korraldamine toob kaasa erinevaid kohustusi, mille täitmine aitab tagada nii osalejate turvalisuse kui ka ausa ettevõtluskeskkonna ning keskkonnanahoiu. Tuletame kõigile Rõuge vallas avalike ürituste korraldajatele meelde kaks alkoholimüügi ja toidunõudega seotud nõuet, mida ürituste korraldamisel kindlasti arvesse võtta.

Kodustes tingimustes valmistatud alkoholi pakkumine on keelatud

Avalikel üritustel on keelatud kodus valmistatud alkoholi müümine või tasuta pakkumine.

- Müüa või jagada võib ainult aktsiisilaos toodetud ja nõuetekohaselt maksustatud alkoholi.
- Kodu tehtud õlu, vein või muu kääritatud jook ei kuulu ärilisel eesmärgil pakkumiseks lubatud alkoholi hulka.
- Kange alkoholi valmistamine kodustes tingimustes on seadusega keelatud ning sellised seadmed kuuluvad konfiskeerimisele.
- Ürituse korraldaja vastutab selle eest, et keegi ei müüks ega pakuks keelatud kaupa.
- Sellise tegevuse vältimine aitab tagada ausa konkurentsi ning kaitseb väikeettevõtjaid, kes tegutsevad seaduslikult.

Toidu ja joogi serveerimisel tuleb kasutada ainult korduskasutatavaid nõusid

Keskkonna kaitsmiseks kehtivad alates 2024. aasta algusest pakendiseaduse muudatused, mille kohaselt:

- Kõigil avalikel üritustel – sõltumata sellest, kas üritus on piletiga või tasuta, sise- või välitingimustes, loaga või ilma – tuleb toidu ja joogi serveerimisel kasutada ainult korduskasutatavaid anuma- ja söögiriistu.
- Keelatud on kõik ühekordsed nõud, sealhulgas plastist, bioplastist ja komposteeruvatest materjalidest valmistatud tooted.

Korraldaja kohustused

- Tagada, et toit ja jook serveeritakse vaid korduskasutusnõudelt.
- Korraldada nõude kogumine ja pesemine.
- Veenduda, et toitlustajatel on olemas vastavusdeklaratsioonid ja süsteem korduskasutuse tagamiseks.

Järelevalve ja võimalikud tagajärjed rikkumiste korral

Järelevalvet teostavad nii kohalik omavalitsus kui ka Keskkonnaamet. Eelmisel aastal tuvastati mitmeid rikkumisi, sealhulgas ühekordsete nõude kasutamist või korduskasutatavate nõude pesemata jätmist.

Alates 2025. aastast võivad rikkumised tuua kaasa rahatrahvi, suuremate rikkumiste korral kuni 200 000 euro ulatuses.

Veenduge, et kõik üritustel osalevad toitlustajad ja müüjad teavad kehtivaid nõudeid.

Täpsem info ja KKK: Kliimaministeeriumi kodulehel aadressil <https://kliimaministeerium.ee/uhekordse-plasti-direktiiviga-seotud-korduma-kippuvad-kusimused#avalikud-uritused>

Lisaküsimustega pöörduge: info@keskkonnaamet.ee

Keskkonna hoidmine on meie ühine vastutus – aitäh, et hoolite!

VANAD UUDISED

Sada aastat vanad uudised praeguse Rõu-ge valla alalt Wõru Teatajast

2. mai 1925
Kelle huvides talitatakse Missos?

Nagu seda igal pool ette tuleb, et parem kraam eksporteeritakse, nõnda juhtub ka Missos. Et Misso rikkam metsade poolest, siis katsumad ikka siit ka teised wallad omale pa-remaid puid osta odava hinnaga. Käesoleval aastal muretses Wastseliina valla valitsus omale puid Mis-sost, makstes kasepuu-de süllast 580 mk., kuna kohalik vallavalitsus mu-retses aga oma koolidele ja vallavalitsusele mada-nenud kõlbmata haava puud, makstes süllast 650 marka. Paremad haava puud on Missost metsade peavalitsuse kaudu saa-daval 340 mk. süld.

Küsitavaks jääb, kas Misso vallavalitsus kaitses eraisiku huvisid, kellelt ta nõnda kallid puud ostis, või on siin valla huvide kaitse-misega tegemist?

Petis ehitusmeister Haanjas

Haanja valda P. külasse il-mus nädala päewade eest keegi tundmata isik, kes ennast August Hüpsiks nimetas ja Wõrusool omas majas elada. Ta olla ehi-tusmeister ja tulnud tööd otsima. P. külas sai härra ehitusmeister kahe sealse peremehega tuttavaks ja lubas nendele „märjukest“ osta, nii palju kui süda aga soovib. Peremeestel ei võinud lahke ettepa-neku wastu muidugi mi-dagi olla. Tehti siis „heas kohas“ aanispitse „kuni keskööni.

Kui külasse tagasi pöör-dudi, olid mehed hästi ku-raasikad ja kõva auru all. Rusikatele ja jalgadele anti vaba voli. Asi lõppes selle-ga, et ühele peremeestest ja tema küljeluule mäles-tusmärgid otsaesisele ja ninale jäädwustati ja elu-maja aknaruutudele sõela-pärane kuju anti. Wäsimus

lõpetas selle spordi. Teadagi oli hommikul peaparandust tarvis. Här-ra ehitusmeistril oli aga raha kas ära kadunud ehk ära varastatud. Lepiti sel-lega, et peremehed „ehi-tusmeistrile“ laenu anna-vad. Peeti siis veel pidu, et mõjus ja siis lahkus suur külaline.

Senini ei ole pereme-hed „ehitusmeistri“ här-rast midagi kuulnud ega oma raha tagasi saanud. Eks nüüdsel ajal liigu iga-suguseid ehitusmeistreid. Ja on ikka ka inimesi, kes sarnastel midagi ehitada lasevad.

5. mai 1925
Laulupäew Rõuges

Rõugelased ei taha maha jääda teistest. Siin on pal-ju looduse ilu, võib olla ka palju waimlist ilu, tarwis ainult seda ülesotsida ja uinujad ülesäratada. Sel-leks uueks äratamismo-mendiks on Rõuges 21. juunil korraldataw laulu-päew, millest peale täi-sealiste lauljate, ka laste koorid osa wõtawad. Se-nini on paljud koorid en-did ülesannud ja on loota, et tegelaste arw ulatab tuhandeni.

Rõugelased, tõmmake ühiselt kaasa, et kõlaks wõimsalt ka meie laul!

12. mai 1925
Suur rahe- ja wihmasa-du Haanjas

Läinud laupäewa õhtupoo-lel kella 5–7 vahel tuli meil hoog piksevihma rahega. Teine samasugune rahe-ja wihmasadu oli järgmisel ööl.

Wallamaja ümbruses on rahesadu õige raske ol-nud. Jäätükid olid umbes toll läbimõõta. Poole tunni jooksul sadas ainult jääd. Rukkiorased on purusta-tud, kapsataimed täiesti häwitatud. Mitmes kohas on ka aknaruudud rahest purustatud.

Munamäe waatetorn
Waatetorni ehitamine Haanja Munamäele on täies hoos käimas. Postid on juba ülespandud, alu-

mises osas ka sisemised hoidetoed valmis ja on asutud sisemiste tööde ja ülemise osa ehitamise kallale.

Tähtpäewa järele peab waatetorn 2. juuniks val-mis saama. Waatetorni ehitustööd on välja antud 170.000 marga eest. Ma-terjal muretseti juba wa-rem valmis, mille kohale-rem juures ka Haanja wald on lahkesti kaasa äitanud. Waatetornis on kaks vaa-teplatvormi – üks 4, teine 8 sülla kõrgusel mäeharjal. Waatetorn läheb üldiselt maksma 270–300.000 marka.

Õnnetused ja kuritööd Rõõwimiskatse maanteel

12. mai õhtupoolikul, mil Nursi valla kodanik Johan Saarma ühes abikaasa-ga Wõru laadalt koduteel oli, peatas neid Nursi valla piirides asuva „Lombka“ metsa kohal tundmata isik. Kui hüütavad peatu-sest hoolimata edasi sõit-sid, laskis võõras nende peale laskeriistast kaks pauku. Hiljem, kui S. ko-hale julges minna, kust paugud kõlasid, nägi ta eemal puude varjus põlvi-tamas mustas riietes pea-katteta, kuid halli näo-kattega varjatud meest, kellel revolver käes. Mees nõudis S-lt, surmaga äh-vardades, raha.

Ähvardusest hoolimata läks S-l korda põgeneda. Metsast saatis võõras põ-genejale veel mitu kuuli järele, kuid need ei taba-nud. Koha pärastisel jä-relwaatusel leiti sealt neli Saksa vintpüssi kuuli.

19. mai 1925
Sunduslik rõugepanemine

korraldatakse käesolewal kevadel kõigis Wõrumaa arstijaoskondades laste-le, kes sündinud 1924. ja 1913. aastal, kui ka neile, kellele läinud aastal rõu-ged mingisugusel põhju-sel panemata jäid. Rõuge panemisele tuleb ilmuda puhtas riides ja puhtas pesus. Palawikuhaiguses

ja külgehakkawaid haigusi, nagu sügelisi, põdewaid lapsi ei wõi ühisele rõugepane-misele tuua, kuid selle asemel tuleb rõuge-panejale arstile ette näidata lapse haigust tõendaw arstitunnistus.

Rõugepanemisele mitteilmunud lapsewa-nemaid trahwitakse ra-hatrahwiga wõi arestiga.

23. mai 1925
Rõuge kihelkonna hariduspäew

See oli esimene niisugu-ne laiaulatuslik ja ühe-meelne ettewõte Rõuge kihelkonnas.

Hariduspäewal wõttis esimesena sõna haridus-instruktor Kurwits, andes rõugelastele edasi terwitusi haridusministeeriumi poolt. Selle järele terwitas hariduspäewa Wõru maa-konna kooliwalitsuse nimel koolinõunik Sultson, ette kandes referaadi Rõuge kihelkonna koolioludest, kus mõnigi huwitaw asja-olu kuulajaile esitati. Nii on Rõuge kihelkonnas praegu 1503 õpilast ja 51 kooli-õpetajat, 1930. aastani aga kavatsetakse koolivõrku weel täiendada 20 kooliga ja 65 kooliõpetajaga. Koo-liruumid on pea igal pool täitsa halwad, ka õpeva-hendid puuduvad. Mui-du aga paraneb wahekord kodu ja kooli wahel.

Kirikuõpetaja Wiks ja hra Saar kõnelesid ühistege-vusest ja seltskondliku elu tulewiku wäljawaadetest.

Kõnede järele ühine-ti mõttega asutada Rõu-gesse Seltside kodu, sest praegu ei ole seal ühtki koosviibimise ruumi peale leerimaja, mida aga kogu-dus pidude jaoks heamee-lega wälja anda ei taha.

Lõpuks otsustati 21. juu-nil Rõuge mõisa pargis Rõuge kihelkonna laulu-päew pidada. Samuti soo-vitati kohalikkudel tege-lastel Rõuge maastiku ilu väljaspool Wõrumaad tut-vustada ja samme astuda, et Wõru ja Rõuge wahel omnibussi ühendus sisse seataks.

Hariduspäew lõp-pes õp. Wiksi tänuawaldu-sega kõigile kaastöötajale, ja ühe meelse riigihümni-ga. Hariduspäewal valitses rõugelaste seas ühine meel – leidku see aset ka ühisel laulupäewal! Koorijuhid ja lauljad, pangem taktikepp käima ja lauluviisid helise-ma, siis tuleb rõõmus jäl-lenägemine 21. juunil.

Koolid õppereisil

Õppetöö suvevaheaja li-ginemisega on alganud hulgaliselt koolide õp-pereisid. Esimesena, 21. mail jõudis Wõrru Wiljandi poeglaste gümnaasiumi III (VI) kl. õpilaskond. Pea-le linnaga tutvunemise käisid ekskursandid veel Rõuges ja Munamäel.

Tule süütamine

Ööl wastu 24 maid s.a. põles W.Roosa wal-las, Riisiko kiriku juures asuwa Siimon Aheri päralt olewa taluhoone katus ja osa hoonet ära. Oma-niku kahju peale 50.000 marga. Arwatakse, et tuli kurja käe läbi tekitatud. Juurdlus on käimas.

30. mai 1925

Ühe osa eraldamine Wastse-Roosa wallast

Wastse-Roosa valla Tsia-mäe ja Kalekauri kodani-kud pöörasid maakonna-valitsuse poole palvega neid liita Wana-Roosa val-la külge, sest nimetatud valla Taga-Kolga osa eral-das nad oma vallast päri-selt ära.

Wallanõukogu leidis põhjendused küllalt kaa-luvad olevat ja otsustas palvet toetada. Päälegi ei ole Wastse-Roosa vallas mingisuguseid ühiseid va-randusi Tsiamäe ja Kale-kauri elanikkudega. Loo-detawasti ei leia nimetatud palve ka maakonnavalit-suse poolt vastuseismist.

Ükskõiksus koerte kinnihoidmise määruse wastu Mõnistes

Maakonna politseiülema kirja põhjal andis kohalik wallavalitsus kõigile wal-las elavatele koerte oma-nikkudele teada, et kõik koerad tulevad marutõbe tõttu kinni pidada nii ke-tis, kui ka suukorvides ja pani selle kohta ka kuulu-tused igale poole üles.

See kõik näikse kahe sil-ma vahele jäänud olevat suuremale jaole koerte omanikkudest. Igal pool liiguvad koerad päris va-balt ja karglevad hobus-te ninade all püsti, mille tõttu väga kergesti suu-remad õnnetused võivad järgneda. Wäga kahju, et määrused nii ruttu unus-tatud, kuna kõik inime-sed pole vast veel Tartust koju jõudnud, kes viimasel ajal maru kassist ham-mustatud said. Ülemus peaks vähe valjem olema kohaliste võimude was-tu, kes selles asjas näikse unustanud olema ülemuse ringkirjad.

VANU WÕRU TEATAJAD SIRVIS KIRJAMEES TOIVO TOOTSEN

Kesk-Euroopas leviv suu- ja sõrataud sunnib äärmisele ettevaatlikkusele ka Eestis

Loomade seas väga nakkav suu- ja sõrataud on praegu levimas Kesk-Euroopas. Tegemist on väga nakkava loomataudiga, millele ei ole ravi ning mis toob kaasa loomade hukkamise ja suure majandusliku kahju.

Suu ja sõrataud on maa-ilmas päris laialt levi-nud, iseäranis Aasias, Lähis-Idas, Aafrikas ja Lõu-na-Ameerikas. Euroopas on seda Slovakkias ja Ungaris. Praegu on risk Eestis madal ning teadlikult tegutsedes selli-ne madal risk kindlasti ka püsib. Selleks, et suu- ja sõrataud ei jõuaks meie loomadeni, on oluline teada ja reisijatel kinni pidada mõnest lihtsast põhimõttest:

- Ära too reisilt kaasa liha- ja lihatooteid, piima ja piima-tooteid (liha ja piima ning nendest valmistatud tooteid).
- Välismaal olles väldi kon-takti loomadega.
- Koju naastes pese oma rii-ded ja puhasta jalanõud.
- Pärast välisreisi hoidu kon-taktist põllumajanduslooma-dega vähemalt 48 tundi.
- Kõik inimesed, kes liiguvad metsades, matkavad või viibi-vad farmide läheduses, peavad

- olema tähelepanelikud. Loo-mataudide leviku oht ei puu-duta vaid loomakasvatajaid.
- Ära viska toidujäätmeid loodusesse.
- Välismaalt naastes hoidu kontaktist loomadega vähe-malt 48 tundi.
- Ära sisene farmide terri-tooriumile ilma loata – ise-gi lühiajaline viibimine võib põhjustada saastumist.
- Enne ja pärast loomadega kokkupuudet pese alati käed.

- Puhasta jalatsid ja riided pärast maal liikumist, eriti kui oled viibinud karjamaa-del, laudakomplekside või loomadege kokku puutuvates piirkondades.
- Rohkem infot Põlluma-jandus-ja toiduameti veebi-lehel aadressil pta.agri.ee/suu-ja-sorataud-euroopas.
- Koos hoiame Eesti loo-mad terved ning tagame toidujulgeoleku!

PALJUD LOOMATAUDID LEVIVAD INIMESTE LE MÕELDUD TOIDUGA. VÄLDI OHTLIKU LOOMATAUDI PAHAAIMAMATU LEVITAMIST.

ÄRA TOO REISILT KAASA LIHA, PIIMA JA NENDEST VALMISTATUD TOOTED

Rohkem infot leiad pta.agri.ee

Rõuge kirik on avatud kõigile

Nagu novembrikuu artiklis sai lubatud, siis valmis peale mitmeid Maarja pargi töögrupi kokkusaamisi märtsikuus arhitekt Karmo Tõra kae all Rõuge Maarja pargi ideekavandist konkreetne projekt. Selle projekti põhjal sai arvestada välja pargi detailide ligikaudse maksumuse ja kirjutada LEADERi programmi rahastustatuse projekti esimese etapi ehitamiseks.

Mis on esimeses etapis kavas?

- muuta parklast kiriku peaukseni tuleva tee kallet sujuvamaks ja katta see täies ulatuses kõnniteekividega,
- rajada kiriku ette suurem kõvakattega plats,
- tuua kirikusse vesi ja kanalisatsioon,
- ehitada kirikusse kaasaegne ja kõigile nõuetele vastav tualettruum,
- uuendada sisemised ukсед, eemaldada kiriku ustelt uksepakud,
- rajada suure kirikuruumi muuseumisein mündileidude ja ajaloo eksponeerimiseks.

Sellised on praegu koguduse plaanid, mis veel ootavad LEADER-ilt positiivset otsust.

Aprilli lõpus toimusid koostöös Muinsuskaitseameti spetsialistidega Rõuge kirikuaias asuvate mullahunnikute ja pinnase uuringud, mis tõid taas esile hulgaliselt kuni kümne sajandi taguseid leide. Kui uuringud tehtud, sai mul-

Väljavõte Karmo Tõra koostatud eskiisprojektist.

Sademevee eemale juhtimine kirikuhoonest, mis eelmisel aastal sai korraldatud, on juba avaldanud positiivset mõju kiriku kivimüüridele: seinad on kuivanud ning krohviparandused on jäänud pidama.

lahunnikud tasandada ja külvata maha muruseemne.

Juuni teisel pühapäeval on Nelipüha, kui leeriõnnistuse saab järjekordne Rõuge

koguduse leerigrupp. Aga juba nädal enne seda, 1. juunist algab kirikus suvine avatud uste aeg, kus kiriku ukсед on ränduritele avatud iga päev kell

11–18. Jumalateenistused on pühapäeviti kell 11.

Tere tulemat ja olge hoitud!
INDREK HUNT
juhatuse liige

Käimas on kampaania romusõidukitest vabanemiseks

12. mail algas romusõidukite kokkukogumise kampaania, mille käigus saab kuu aja jooksul jäätmekäitlejatele tasuta üle anda kehvas seisukorras seisma jäänud sõidukeid.

„Hoovis või põlluserval lagunevad autoromud on ohtlikud jäätmed, mis võivad kahjustada nii inimeste tervist kui keskkonda, ning neist tuleks ohutult vabaneda. Järgneva kuu aja jooksul anname selleks mugava võimaluse – romu viiakse tasuta minema,“ sõnas Kliimaministeeriumi elukeskkonna ja ringmajanduse asekanter Ivo Jaanisoo. „Samuti tasub romude omanikel just praegu tegutseda, sest alates 2027. aastast tuleb ka kõikide peatatud registrikandega sõidukite eest tasuta mootorsõidukimaksu.“

Tavaliselt peab inimene romusõiduki jäätmekäitlejale ise ära viima või organiseerima transpordi ja tasuma romusõiduki äraveo eest, kuid kampaania käigus on jäätmekäitleja valmis ise sõidukile tasuta järele tulema. Üle saab anda ka osaliselt lammutatud sõidukeid.

Esmakordselt saab kampaania käigus vabaneda ka sellistest romusõidukitest, mis ei ole liiklusregistris arvel. Kui sõidukit saab tuvastada (ole-

mas registreerimisnumber või VIN-kood) ning Transpordiameti e-teeninduse taustakontrollist ilmneb, et sellel puudub omanik, siis võib inimene jäätmekäitlejaga ühendust võtta ning romu viiakse ära.

Kui romusõiduki äraveo tellib sõiduki omanik, tuleb jäätmekäitlejale esitada keh tiv registreerimistunnistus. Kaduma läinud dokumentide korral saab ühendust võtta Transpordiametiga, kes edastab need omanikule. Kampaania ajal on registritunnistuse digidokumendi väljastamine tasuta.

Sõidukeid saavad ära anda ka inimesed, kelle nimele hoovis seisev romu ei kuulu. Sellise sõiduki kohta tuleb saata digitaalselt allkirjastatud taotlus Transpordiametile (info@transpordiamet.ee), kes võtab ühendust auto omanikuga ja palub vormistada volituse sõiduki üleandmiseks jäätmekäitlejale. Jäätmekäitleja viib romu ära ning kustutab sõiduki registrist.

„Romusõidukite üleandmine seaduslikele jäätmekäitlejatele on oluline ressursside säästmiseks. Näiteks uksi, peegleid ja tulesid saab korduskasutada. Lisaks saab romusõiduki ümbertöötlemisel

kätte väärtusliku materjali, mida kasutatakse näiteks uute sõidukite tootmiseks. See aitab vähendada jäätmeteket ning nõudlust haruldaste kriitiliste materjalide järgi,“ selgitas Jaanisoo.

Romusõiduki tasuta äraveo saab alates 12. maist kuni 9. juunini tellida Mandri-Eestisse, Saaremaale, Hiiu- ja Muhumaale ja Vormsile. Veo tellimiseks tuleb ühendust võtta Eesti Autolammutustele Liiduga (info@elv.ee, +372 578 77 233) või Kuusakoski AS-ga (firma@kuusakoski.ee, 13 660). Äraveo tellijal tuleks ka veenduda, et romule järgi tulevatele tehnikale oleks ta-

gatud vaba ligipääs ja ohutu teenindusruum.

Kampaania käigus äraveotavate romusõidukite eest raha ei maksta. Täpsem info tingimuste ja taotluste esitamise kohta on kirjas Kliimaministeeriumi kodulehel.

Romukampaania toimub Kliimaministeeriumi, Keskkonnaameti, Transpordiameti, Eesti Autolammutustele Liidu ja Kuusakoski AS koostöös. Kampaania toimub sel aastal kuuendat korda ning varasemate kampaaniate tulemusel on jäätmekäitlejatele üle antud kokku üle 1400 romusõiduki.

HOOV PUHTAKS!

LASE OMA AUTOROMU TASUTA ÄRA VIA!

12.05.-09.06.2025

Vastseliina koguduse orelimängija Raina Urb laseb Misso oreli kõlada iga kuu kolmandal pühapäeval. Foto: erakogu.

Misso abikirikus saab igal kuul nautida ainulaadset oreli

Misso abikirikus saab kuulda tõelist haruldust – 1886. aastal valminud ja hiljuti restaureeritud Kriisade esimene kirikuorel kõlab seal igal kuul. Sellel mahedakõlalisel pillil mängib Vastseliina koguduse orelimängija Raina Urb kõigil jumalateenistustel (tavaliselt iga kuu kolmandal pühapäeval kell 14).

Lisainfo kodulehel aadressil vastseliina.eelk.ee või Facebookis: EELK Vastseliina Katariina Kogudus.

RÕUGE MAARJA KIRIKU TEATED

- Ülestõusmisaja 6. pühapäev** – 25. mail kell 11.00 armulauaga jumalateenistus
- Ülestõusmisaja 7. pühapäev** – 1. juunil kell 11.00 armulauaga jumalateenistus
- Nelipüha, leeripüha** – 8. juunil kell 11.00 armulauaga jumalateenistus
- Kolmainupüha** – 15. juunil kell 11.00 armulauaga jumalateenistus
- 2. pühapäev pärast nelipüha** – 22. juunil kell 11.00 armulauaga jumalateenistus

Koguduse liikmeannetust on võimalik tasuda kantseleis või ülekanedega Rõuge koguduse pangavarvele: SEB:EE501010402007421005, COOP: EE684204278628294602, LHV: EE207700771009030698

Kolmapäeval, 28. mail algusega kell 10.00 toimub

Vana-Roosas Roosa kirikus Võrumaa Praostkonna Sinodi avalik jumalateenistus. Teenivad kõik Võrumaa koguduste õpetajad ja piiskop Marko Tiitus. Kaetud on armulaud.

Olete kõik lahkesti oodatud!

SURNUIAPÜHAD RÕUGE VALLA KALMISTUTEL

- 22. juunil** kell 11.00 Ritsiku kalmistul
- 24. juunil** kell 11.00 Jaani-Peebu kalmistul kell 12.00 armulauateenistus Rõuge kirikus
- 13. juulil** kell 11.00 Nogopalu kalmistul; kell 12.00 armulauateenistus Rõuge kirikus
- kell 13.00 Rõuge Vanakalmistul
- 27. juulil** kell 11.00 Vana-Roosa kalmistul; kell 12.00 armulauateenistus Vana-Roosa kirikus
- 3. augustil** kell 14.00 Misso kalmistul
- 10. augustil** kell 11.00 Pütsepa kalmistul kell 13.00 Plaani kalmistul

Mai on rinnavähi teadlikkuse tõstmise kuu

Maikuus tähistatakse Eestis rinnavähi teadlikkuse kuud, et juhtida tähelepanu rinnavähi varajasele avastamisele ja teavitada avalikkust selle võimalustest.

Rinnavähk on naistel kõige sagedasem pahaloomuline kasvaja nii Eestis kui ka maailmas. Eestis registreeritakse igal aastal üle 900 uue rinnavähi juhu, mis moodustab viiendiku kõigist naistel diagnoositud vähijuhtudest.

Maailmas põhjustas rinnavähk 2022. aastal 670 000 surma. Ligikaudu pooled rinnavähi juhtudest esinevad naistel, kellel pole spetsiifilisi riskitegureid peale soo ja vanuse. 2022. aastal oli rinnavähk kõige levinum vähivorm naiste seas 157 riigis 185-st. Rinnavähki esineb kõigis maailma riikides. Ligikaudu 0,5–1% rinnavähi juhtudest diagnoositakse meestel.

Kõige tugevam riskitegur on naissugu – ligikaudu 99% rinnavähi juhtudest diagnoositakse naistel. Teised rinnavähi riski suurendavad tegurid on vanuse kasv, ülekaal, alkoholi liigtarbimine, perekondlik rinnavähi anamnees, varasem kokkupuude kiiritusega, reproduktiivne ajalugu (nt varajane menstruatsioon)

algus ja hiline esimene rasedus), suitsetamine ning hormoonasendusravi menopausi järgselt. Ligikaudu pooled rinnavähi juhtudest ilmnevad naistel, kellel puuduvad muud teadaolevad riskitegurid peale soo ja vanuse (üle 40 aasta).

Kuigi rinnavähk võib avalduda erinevate sümptomitena – alates tihketest „tükkidest“ ja tursest kuni nahamuutusteni –, ei anna haigus sageli üldse väljendunud haigustunnuseid. Rindades olevad tihked tükid võivad olla liiga väikesed, et neid iseseisvalt märgata.

Oluline on teada, et:

■ Rindades esinevad muutused võivad olla märk rinnavähist, kuid tihti haigusnähud puuduvad.

■ Rinnavähki saab varakult avastada mammograafia ehk rindade röntgenuuringu, regulaarse arstliku läbivaatuse ning rindade enesekontrolli abil.

■ Varakult avastatud rinnavähk, mis pole veel ümbritsevat kudedesse levinud, on tervistavalt ravitav 98–100% juhtudest.

Tervisekasse kutsutakse 2025. aastal kõiki 50–74-aastaseid naisi osalema rinnavähi sõeluuringul. Tänavu oodatakse

sõeluuringule sünniaastatega naised: 1951, 1953, 1955, 1957, 1959, 1961, 1963, 1965, 1967, 1969, 1971, 1973, 1975.

Eesti Vähiliit tuletab meelde, et kõik naised alates 20 elusaastast teeksid rindade enesekontrolli! Rinnavähil võib olla mitmeid sümptomeid, eriti haiguse kaugelearenenud staadiumis. Nendeks võivad olla:

- tihke tükk või tihenemine ala rinnas;
- rinna suuruse, kuju või välimuse muutused;
- naha muutused rinnal (nt punetus, tursed, „apelsinikoore“ taoline nahk);
- nibude muutused või ebavaline, sh verine eritis nibust.

Kui märkad rinnas ebatavalist muutust, pöördu kindlasti arsti poole, isegi kui muutus pole valulik.

Maikuus korraldavad ka mitmed ettevõttelised naised sündmuseid rinnavähi teadlikustamise eesmärgil!

Maikuu jooksul korjavad annetusi rinnavähi ennetamiseks ja varajaseks avastamiseks ettevõtteid naised.

■ Placent Active e-poe kaudu igalt toote müügilt 1 eurot.

■ Karmen Pedaru iga toote ostu eest 10%.

■ DODICI annab iga toote müügi pealt 1 euro vähiliidule.

■ JOIK annab iga JOIK Organic Re-Boost Collagen sarja toote müügilt 1 euro vähiliidule.

Kutsume üles kõiki märkama ja hoolima nii enda kui ka oma lähedaste tervisest – tuleta ka oma lähedasele meelde, et ta läheks sõeluuringule, kui tema sünniaasta kuulub

sihtgruppi. Varajane avastamine päästab elusid!

Ootame inimesi osalema sõeluuringus ka Eesti Vähiliidu mammograafiabussis, mida saab koostöös Viljandi haiglaga külastada oma kodukoha lähedal üle Eesti. Lisainfo ja mammograafiabussi registreerimine: Viljandi

Haigla registratuuri telefonil 600 3155 (tööpäevadel kl 8.00–16.00).

Ainult üheskoos saame muuta Eestimaa tervemaks!

Lisainfo: <https://soeluuring.ee/rinnavahk/>

MTÜ EESTI VÄHILIIT

TERVISEKASSA Eesti Vähiliit

Plaanid järgmisel suvel reisile minna?
Aga elul võivad olla omad plaanid.

sõeluuring.ee
Elu on ees

2025. aastal kutsume tasuta rinnavähi sõeluuringule naised sünniaastaga 1951, 1953, 1955, 1957, 1959, 1961, 1963, 1965, 1967, 1969, 1971, 1973, 1975.

24. mail kell 14.00
Mõniste Talurahvamuuseumis

„Ühe pilli lugu“

Eksponaadi avamine
ja ühine video vaatamine

ÖÖBIKUORU VILLA ESITLEB
LASTEKAITSEPÄEV
1. juuni 2025

PLAANI KÄSITSI HEINANIITMISVÕISTLUS
24. juunil kell 13

OSCARI VÕITJA! KULDGLOBUSE VÕITJA!
PARIM ANIMAFILM

REŽISSÖÖR
GINTS ZILBALODIS

Flow
VOOLUGA KAASA

PILET 6 €
SOODUS-PILET 5 €

JUBA ÜLE 50 000 VAATAJA!

R. 23. MAIL KELL 18.00 RÕUGE RAHVAMAJA KINOS
NÜÜD KINODES

Rohkem infot Rõõmurullide f lehel

ÜRTUS KÕIGILE TASUTA!

LASTEKAITSEPÄEV
MÕNISTE PARGIS
31. MAI
KELL 10.30–14.00

PEAESINEJA
LOLA

OOTAME TEID LUSTIMA!

Koerteshow
NK ja KT
Näomaalingud
Politsei
Päästemeet
Batuudid
Õnnekoos

Jäätis
Kohvik

Sportmängud
Meisterdamine
Eesel ja küülikud
Seebimullid

KOHTUME MÕNISTES!

Suuremad toetajad: Ahja Moodulahi, Mäe-Koiga talu, Kommipõmm, Magaziin, Primets OÜ, Antsla Coop, Chimneytron, KülmaVares, Haavistu teenused, KaguKeskus

POLKAT PÕLVILO, VALSSI VARBILO
VÕRU MAAKONNA TANTSUPIDU

24. MAI KELL 19.00
KUBIJA LAULULAVAL
TASUTA

Antsla vald
Võrumaa Arenduskeskus
Kõrvaldteed Keskus
Sõprus

RIIGI TOEL ÕIGUSABI

KOOSTÖÖS JUSTIITSMINISTEERIUMIGA

PARIMAD HINNAD

- 2h TASUTA õigusabi (riigi toel)*
- Tasuline õigusabi alates 79€/h

ERINEVAD NÕUSTAMISVIISID

- Kohtumine juristiga
- Video- või telefoninõustamine
- Veebinõustamine e-kirja teel
- Esindamine kohtus ja töövaidluskomisjonis

KOGENUD EKSPERDID

- 65 000+ klienti
- 50+ juristi
- 16 esindust üle Eesti
- 92% klientidest teenusega rahul

BRONEERI TEENUS TÄNA!

WWW.HUGO.LEGAL VÕI 688 0400

*Riigi toel õigusabi saavad kõik Eesti elanikud, kelle keskmine brutosissetulek on kuni 1200€ kuus (kuni 2000€ kuus lapse õigusi puudutavates perekonnaasjades). Maksta tuleb üksnes omaosalusmäär 5€. 2 tasuta tunni täitumisel on võimalik saada lisaks 3 nõustamistundi soodushinnaga 45.75€/h (lapse õigusi puudutavates perekonnaasjades kuni 10 soodushinnaga tundi).

** Telefoni- ja kiirnõustamist ei pakuta riigi toel teenusena. Tegemist on tasulise teenusega, kus õigusabi saab 1 päeva jooksul.

ROUGE
VALD
2025

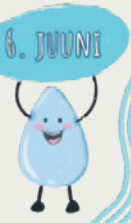
Sündmused Rõuge vallas

23.05	18.00	LÄTI PEREFILM "VOOLUGA KAASA"	Rõuge rahvamaja
25.05	08.00	NOORTE MOTOKROSSI EESTI KARIKAVÕISTLUS	Haanja krossirada
30.05	19.00	RÕUGE VALLA LAULU- JA TANTSUPIDU	Õõbikuoru vabaõhulava
31.05	10.30	LASTEKAITSEPÄEV	Mõniste park
	16.00	VÕRUMAA MEMME-TAADI PIDU	Õõbikuoru vabaõhulava
	21.00	PUULUUP & 5+ MUUSIKUD	Kõrvipalu loometalu
01.06	12.00	PÄEV LASTELE	Õõbikuoru Villa
	17.00	MARI KALKUN JA EESTI RAHVUSMEESKOOR	Rõuge kirik
06.06	18.00	RAHATARK NAINEN V KOOLITUSPÄEV	Mägilaste maja
14.06	08.00	TIPUST TOPINI 2025 START SUUREL MUNAMÄEL	Suure Munamäe vaatetorn
18.00	13.10	LAULU- JA TANTSUPEO TULE TEEKONNA ALGUS	RÕUGE VALLAS Suur Munamägi
20.06	20.00	TOUR DE RÕUGE MTB 2025 START	Õõbikuoru külastuskeskus
21.06	12.00	V KAVADI KUURITS JA UUE-SAALUSE KÜLAPÄEV	Uue-Saaluse küla
22.06	18.30	JAANIPIDU ANSAMBLIGA VÄLIHARF	Karisöödi park
	18.00	NURSI KÜLA JAANIDISKO	Nursi külaplats
	19.00	VANA-ROOSA JAANIMÖLL	Vana-Roosa mõisapark
24.06	11.00	RÕUGE MAASTIKUJOOKS JA -KÕND	Õõbikuoru külastuskeskus
	13.00	XXVI PLAANI KÄSITSI HEINANIITMISVÕISTLUSED	Plaani küla
	18.00	KÕRVIPALU JAANIÕDAK 2025	Kõrvipalu Loometalu
	19.00	KÜLAÜLIKOO: MAIT MÖLDER, INDREK HUNT - RÕUGE MAARJA KIRIKU SALADUSED JA LEGENDID	Rõuge kirik
01.07	19.00	KÜLAÜLIKOO: ANNE OTS - PIDU SINUS ENESES EHK PRÜGIKASTIST BALLISAALI	Luutsniku kriisiõppekeskus
4.-5.07		23. LÕUNA-EESTI RALLI	Võru maakond
08.07	19.00	KÜLAÜLIKOO: ANDRES NAHKUR - VAATED AJAS: RÕUGE VANADEL FOTODEL JA TÄNA	Rõuge rahvamaja kohvik
9.-13.07		RÕUGE MUINASNÄDAL	Rõuge muinastalu
10.-16.07		AIGU OM! FESTIVAL	Eri paigad üle valla
11.07	13.00	NOORTE RANNAPIDU	Rõuge Suurjärve rand
	16.00	KULTUURIÕHTU SARUS: NAGU MUISTE	Saru magasiat
12.-13.07		AVATUD TALUDE PÄEVAD Uue-Saaluse Veinitalu, Haanjamehe taluhotell	
13.07	19.00	STEFANI AKUTSTILINE KONTSERT "ARMASTAN SIND" Õõbikuoru Villa	
15.07	19.00	KÜLAÜLIKOO: GRETHE RÕÖM - KUIDAS KOHT TOETAB LOOMIST - MINU JA RÕUGE LUGU	Rõuge muinastalu
19.-20.07		KÕVÕRA TII KODUKOHVIKUTE PÄEVAD	Rõuge vald
22.07	19.00	KÜLAÜLIKOO: ROBERT MÄGI - KUIDAS OMA ELEKTRITARBIMIST PAREMINI JUHTIDA JA MIKS SEE ÜLDSE OLULINE ON?	Suure Muna kohvik
26.07	11.30	KALAPÜÜGIVÕISTLUS "VIITINA KUURITS 2025"	Viitina Järvesaar
	12.00	SÄNNA KODUKANDIPÄEV & SÄNNA KOOL 290	Sänna
	19.00	JAKAPÄÄVÄ PIDU	Kangsti külaplats
29.07	19.00	KÜLAÜLIKOO: ANU JÕGI, KÜLLIKE HEIN - TEEKOND ÄREVUSE TUNDMA-ÕPPIMISEST TASAKAALU LEIDMISENI	Vallamäe puhketalu

Lisainfo: Facebook, Kultuurikava

Lisa oma sündmus: rougevald.ee/lisa-sundmus

6. JUUNI

VEE-ETTEVÕTET AVATUD USTE PÄEV

Võru linna reoveepuhasti avatud uste päev

Sündmus kogu perele!

Reedel, 6. juunil algusega kell 17.30

Ringtee 10, Võru linn

Kavas:

- 17.30 Ringkäik Võru linna reoveepuhastis
- 18.30 INDREK TAALMAA monoetendus „Parimad palad“

Võimalus tutvuda meie tehnika ja autopargiga

Küpsetame teile pannkooke ja pakume jäätist!

Üritus kestab ca 3 tundi

Tule kogu perega!

Võru Spordikool 80

JUUBELIPIDU & KOKKUTULEK

Laupäeval, 14. juunil

15.00 Kohtumised treeningpaikades

Kubja Spordibaasis, Andsumäe suusahüppemäel, Kreutzwaldi 16 võimlas, pargiväljakutel, Võru Spordikeskuses

19.00 Juubelipidu Kreutzwaldi 16 võimlas

Kõned, tervitused, DJ, kohvik, tantsupeo tõmbab käima ansambel MauMer

6. juunini osalustasu 25€, hiljem 35€

Info

Facebookis:

www.spordikool.voru.ee

Rõuge valla 2025

Külaülikool

2025 ERIPREEMIA Aasta õpitegu

Loengute algus igal pool kell 19.00

24 JUUNI	Mait Mölder, Indrek Hunt	Rõuge Maarja Kiriku saladused ja legendid
01 JUULI	Anne Ots	Pidu sinus eneses ehk prügikastist ballisaali
08 JUULI	Andres Nahkur	Vaated ajas: Rõuge vanadel fotodel ja täna
15 JUULI	Grethe Rõõm	Kuidas koht toetab loomist - minu ja Rõuge lugu
22 JUULI	Robert Mägi	Kuidas oma elektritarbimist paremini juhtida ja miks see üldse oluline on?
29 JUULI	Anu Jõgi, Küllike Hein	Teekond ärevuse tundma-õppimisest tasakaalu leidmiseni
05 AUGUST	Liina Mitt	Loodus on alati, lootust on alati. Minu turbani lugu.
12 AUGUST	Tarmo Jüristo	Kuidas meedia kujundab meie maailma?
19 AUGUST	Kristel Luukas	Õitsev ime sinu aias: aedhortensia võlu

Lisainfo FB: Külaülikool ja B. Vahter (+372 522 7587)

Rõuge Kunstikuur avab hooaja 4. juunil, olete oodatud!

Kunstikuuris tegutsev Kuuri Kohvik on laienenud ja ootab külastajaid T-P kell 10-20.

Tule jooksjaid tipust toppi saatma ja oma tegemisi tutvustama!

Laupäeva, 14. juuni varahommikul kogunevad sajad jooksjad taas Suurele Munamäele, et startida Eesti suurimale teatejooksule Munamäelt mereni.

Kutsume kõiki suvesündmuste korraldajaid, turismiettevõtjaid ja teisi huvilisi esimesse vahetuspunkti Rõuge Õõbikuoru külastuskeskuse juurde oma suviseid tegevusi tutvustama. Rõugesse tulevad jooksjate saatemeeskonnad pärast starti ja veedavad siin tunde. See on hea võimalus tutvustada külalistele meie kandi kultuuri ja külalislahkust.

Huvi korral lisainfo: SA Rõuge valla turism, Einike Aedmaa

info@visitrouge.com, 528 2989

Trehvämi tipun!

Rõuge Valla Raamatukogu kutsub:
EAKATE TEEHOMMIK

teisipäeval, 27. mail

kell 12.30

Ruusmäe raamatukogus

JUTUD AIANDUSEST

Kohtumine kogenud rohenäpuga, kes aitab arutleda aiateemadel

TASUTA!

Rõuge Valla Raamatukogu kutsub:
EAKATE TEEHOMMIK

kolmapäeval, 28. mail

kell 11.00–14.00

Nursi külakeskuse õuel
ÕPITUBA

**Viljapuude ja marjapõõsaste
istutamine
ning peenarde kaevamine**

Õpetusi ja oskusi jagab
Rohtlätte talu peremees
Mati Alvela

Kui vajad transporti, anna sellest
märku hiljemalt 26. maiks
telefonil 5322 9446

TASUTA!

KAVADI KUURITS 2025

JA UUE-SAALUSE KÜLAPÄEV

Laupäeval, 21. juunil
Uue-Saaluse mõisapargis

PÄEVAKAVA

11.00 – 12.00 võistkondade kogunemine, registreerimine
12.00 – 13.00 kalapüük kuuritsaga
13.00 – 14.00 saagi kaalumine ja võitjate väljaselgitamine
14.00 külapäeva avamine, pilk Uue-Saaluse küla ajalukku
14.30 – 14.45 esineb segakoor Claro
14.45 – 15.15 kalapüügivõistluse auhindamine
ja püütud saagi oksjon
15.15 – 16.15 esineb Sade Bänd
Kogu päeva vältel avatud kohaliku toidu ja käsitöö laad
Võitja saab rändkarika, lisaks palju ägedaid auhindu
meie sponsoritelt.

Kalapüügivõistlusele registreerimine:
osaleda saavad 4-liikmelised võistkonnad, kaasa oma kuurits.
Osalustasu 40€ maksta kohapeal sularahas.

Registreeri oma võistkond kuni 19. juunini e-maili teel:
asserkarin@gmail.com lisainfo tel 5623 0944, Karin Asser.

Üritust korraldab MTÜ Uue-Saaluse Külaselts.
Korraldusinfo: Maris Kivistik, tel 518 3249.

*Jaani pidu
Karisöödi pargis*

22. JUUNI 2025
kell 18.30

Rahvalikud mängud
Kohvik
Tegevused lastele

Sissepääs vaba annetust

Mehkamaa kultuuriselts

Edgar Lindmäe 53334144
Katrin Roop 56243205

Tantsima kutsub
VÄLIHARE

24. JUUNIL 18:00
KÕRVIPALU LOOMETALUS

KÕRVIPALU JAANIÕDAK

KROOGAN
KAHTLANE
SAHIN

LATENTS
LÜÜ-TÜRR

NOORED KÕÖGIS
KASTI-KÕRTS

piletid Fientas
www.loometalu.ee

VANA-ROOSA JAANIMÖLL

Pühapäeval, 22. juunil kell 19.00
Vana-Roosa külaplatsil

Jaanimängud väikestele ja suurtele ning
soojendav LÖKE

TANTSULE KUTSUB

ansambel
KAPRIIZ

Toitu ja jooki pakub DAISY KOHVIK

Pilet täiskasvanutele 7 eurot, lastele tasuta

Korraldaja: Vana-Roosa Wärk
telefon 5072161

katrin.pudersell@gmail.com

**Raamatu aastale
pühendatud suveüritus**

JAKAPÄÄVA PIDU

Kangsti külaplatsil
26. juulil 2025, kell 19:00

- Oma loometeed ja loomingut tutvustab kohalik kirjanik, õpetaja, sõjaväelane, laulu- ja pillimees Enn Vaino.
- Võrukiilsete raamatidõ välläpanök
- Esinevad tantsurühmad „Hõbehall“ ja „Pääsusilm“
- Line-tantsurühm „Misso Lainerid“
- Üllatusesinejad
- Tantsuks ansambel **Vana Kallim**

Pilet 10.- (piletite müük kohapeal)
Avatud on puhvet
Lisaks suur lõke!

27. juulil kell 11:00 Roosa kalmistul surnuaiapäha ja Roosa kirikus kontsert-jumalateenistus.

Toetajad, korraldajad:

MÄGEDE HÄÄL

VÄLJAANDJA Rõuge Vallavalitsus
www.rougevald.ee
vald@rougevald.ee

TOIMETAJA Viivika Nagel
viivika.nagel@rougevald.ee
5346 5809

TIRAAŽ 2290

TEHNILINE TEOSTUS MK Meedia OÜ

LOE VEEBIS rougevald.ee/ajaleht

Trehvämi Rõugõn!

Meie ajalehe toimetab kohale Omniva, see peab jõudma kõigisse vallas registreeritud postkastidesse (ka neisse, kus on reklaamist loobunud) alates esimesest kandepäevast neljapäeval või laupäeval Haanja, Misso, Ruusmäe ja Viitina piirkonda ning reedel või teisipäeval Krabi, Mõniste, Rõuge ja Varstu piirkonda. Kandeprobleemidest saab teavitada valla kommunikatsioonispetsialisti aadressil viivika.nagel@rougevald.ee.

Oma valla elanike ja ettevõtete reklaamide avaldamine lehes on tasuta. Väljaandjal ja toimetajal on õigus avaldamiseks saadetud kirjutisi toimetada ja lühendada ning teha valikuid materjali avaldamise osas.

Järgmise lehe esimene kandepäev on 19. juuni, materjale sellesse saab saata 29. maini.

